

T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

**İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN ÖZENGEN ÇALGI
EĞİTİMİ KONUSUNDAKİ YÖNELİMLERİNİN
BELİRLENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Aylin Nur YAVÇIN

İstanbul, 2011

T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

**İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN ÖZENGEN ÇALGI
EĞİTİMİ KONUSUNDAKİ YÖNELİMLERİNİN
BELİRLENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Aylin Nur YAVÇIN

Danışman: Dr. Özcan ÖZBEK

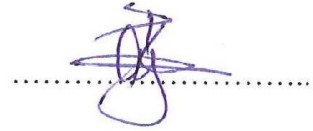
İstanbul, 2011

T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

Aylin Nur YAVÇIN tarafından hazırlanan “İlköğretim Öğrencilerinin Özenen Çalgı Eğitimi Konusundaki Yönelimlerinin Belirlenmesi” başlıklı bu çalışma, 13.07.2011 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

İmzalar

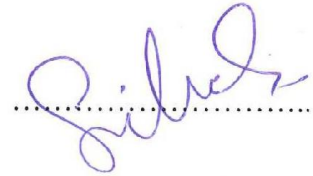
Danışman : Dr. Özcan ÖZBEK

Üye : Yrd.Doç.Dr. Levent DENİZ

Üye : Doç.Dr. Sibel ÇOBAN

ÖNSÖZ

Dört yıllık lisans eğitimim boyunca kendisinden her anlamda çok şey öğrendiğim, eğitimciliğini ve kişiliğini örnek almaya çalıştığım, öğrencisi olmaktan dolayı kendimi mutlu ve şanslı hissettiğim çok değerli danışmanım Sayın Dr. Özcan Özbek'e bu araştırmaya kattığı bilgi ve tecrübeleri ile sıkıldığım anlarda sağladığı manevi desteği için sonsuz ve içten teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisans sınavına girmem için bana destek olan, yine öğrencisi olmaktan mutluluk duyduğum ve kendisinden aldığım eğitimden dolayı kendimi şanslı hissettiğim, üzerimdeki emeğini asla unutamayacağım çok değerli şan hocam Serkan OTACIOĞLU'na, bana verdiği eğitim ve her zaman sağladığı manevi destek için çok teşekkür ederim.

Araştırmama sağladığı katkıdan dolayı Dr. Hakan BAĞCI'ya; aldığım müzik eğitiminin temelini atarak bu yola başlamama katkı sağlayan Alkan AKINCI'ya ve üzerimde emeği olan tüm hocalarıma teşekkürü bir borç bilirim.

Attığım her adımda yanımda olan ve tüm cesaretimi kendisinden aldığım ağabeyim İlker Volkan YAVÇIN'e ve benim ben olmamı sağlayan sevgili rahmetli babam Nurettin YAVÇIN ile ömrümce üzerimdeki emeğini ve hakkını ödeyemeyeceğim çok sevgili annem Mevlüğe YAVÇIN'e sonsuz teşekkür ederim.

Aylin Nur YAVÇIN
İstanbul, 2011

ÖZET

İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN ÖZENGEN ÇALGI EĞİTİMİ KONUSUNDAKİ YÖNELİMLERİNİN BELİRLENMESİ

Bu araştırmada, ilköğretim 4., 5., 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin özengen çalgı eğitimi alma durumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca özengen çalgı eğitiminin bazı değişkenlerle olan ilişkisi ortaya konmaya çalışılmıştır.

Bu araştırma tarama yöntemi ile yapılan bir araştırmadır. İstanbul ili Avrupa Yakası'nın Beşiktaş, Şişli, Fatih, Kağıthane ve Gaziosmanpaşa ilçelerinden altı; Asya Yakası'nın Kadıköy ve Ümraniye ilçelerinden üç adet olmak üzere toplam dokuz okul seçilmiştir. Seçilen bu okulların 4., 5., 6., 7. ve 8. sınıflarında öğrenim görmekte olan 1204 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmuştur.

Örneklem grubuna uygulanan anket, araştırmacı tarafından uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanmıştır. Anket soruları iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm araştırmaya katılan tüm öğrencilere uygulanan 22 sorudan; ikinci bölüm ise sadece özengen çalgı eğitimi alan öğrencilere uygulanan 11 sorudan oluşmaktadır. Elde edilen veriler frekans ve yüzde değerleri hesaplanarak tablolaştırılmış ve yorumlanmıştır.

Araştırmada elde edilen sonuçlara göre:

- İlköğretim öğrencilerinin büyük çoğunluğunun (%91) özengen çalgı eğitimi almadığı,
- Özengen çalgı eğitiminde en çok tercih edilen çalgının gitar olduğu,
- Öğrencilerin çoğunun (%67,5) imkanları olması halinde çalgı eğitimi almak istedikleri,

- Özenen algı eğitimi alma durumunun ailelerin sosyoekonomik ve sosyokültürel düzeyleri ile anlamlı derecede ilişkili olduğu,
- Özenen algı eğitimi alma durumunun öğrencilerin dinledikleri müzik türleriyle ilişkili olduğu,
- İlköğretim öğrencilerinin en çok dinledikleri müzik türlerinin pop ve rap müzik olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Özenen, algı eğitimi, ilköğretim, müzik türleri

ABSTRACT

STATING THE TENDENCY ABOUT THE AMATEUR INSTRUMENT TRAINING OF THE PRIMARY SCHOOL STUDENTS

In this research, it is aimed to find out the situation of amateur instrument training of 4th, 5th, 6th , 7th and 8th level primary school students. Also it is tried to point out the relationship between the situation of amateur instrument training and some parameters.

Totally nine school were selected, six of them are from the districts Beşiktaş, Şişli, Fatih, Kağıthane and Gaziosmanpaşa in the European part of İstanbul, three of them are from the districts Kadıköy and Ümraniye in the Anatolian part of İstanbul. 4 th, 5th, 6th, 7th and 8th level primary school classes were selected from each school and the sample consisted of 1204 students.

The survey applied to the sample group was prepared by the researcher by considering the expert's opinion. Questions of the survey consist of 2 parts. The first part which is applied to all students has 22 questions. The second part which is applied to the students have undergone amateur instrument training has 11 questions. The frequencies and percentage values obtained were measured, tabled and interpreted.

According to the results of this survey:

- It is stated most of the primary school student (%91) haven't undergone an amateur instrument training.
- Guitar is the most preferred instrument at the amateur instrument training.
- Most of the students (%67,5) wants to undergo instrument training if they have opportunity.

- There has been found a relationship between the situation of amateur instrument training and families' socioeconomic and sociocultural level.
- There has been found a relationship between the situation of amateur instrument training and the music genres that the students prefer listening to.
- It is determined the students' favourite music genres are pop and rap music.

Key Words: Amateur, instrument training, primary school, music genres

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa no</u>
ÖNSÖZ	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER	vi
TABLOLAR LİSTESİ	xi
BÖLÜM I: GİRİŞ	1
1.1. PROBLEM.....	8
1.2. AMAÇ	8
1.3. ÖNEM	11
1.4. VARSAYIMLAR	11
1.5. SINIRLILIKLAR	12
1.6. TANIMLAR	12
1.7. KISALTMALAR	12
BÖLÜM II: YÖNTEM	13
2.1. ARAŞTIRMA MODELİ	13
2.2. EVREN VE ÖRNEKLEM	13
2.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI.....	16
2.4. VERİLERİN TOPLANMASI	16
2.5. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ.....	17
BÖLÜM III: BULGULAR VE YORUM	18
3.1. İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN ÖÇE DURUMLARINA YÖNELİK AMAÇLAR	18
3.1.1. İlköğretim Öğrencilerinin ÖÇE Alma Oranına Ait Bulgu ve Yorumlar.....	18

3.1.2. ÖÇE Alan Öğrencilerin Özel Ders ya da Kurs Tercihlerine Ait Bulgu ve Yorumlar.....	19
3.1.3. ÖÇE Alan Öğrencilerin Bu Eğitime Başlamalarını Sağlayan Etkenlere Ait Bulgu ve Yorumlar.....	19
3.1.4. ÖÇE Alan Öğrencilerin Tercih Ettiği Çalgılara Ait Bulgu ve Yorumlar.....	20
3.1.5. ÖÇE’de Çalgı Tercihleri ile Cinsiyet İlişisine Ait Bulgu ve Yorumlar.....	21
3.1.6. ÖÇE’de Öğrencilerin Çalgı Tercihlerini Etkileyen Faktörlere Ait Bulgu ve Yorumlar.....	22
3.1.7. ÖÇE Alan Öğrencilerin Çalgılarıyla İlgili İleriye Dönük Hedeflerine Ait Bulgu ve Yorumlar.....	23
3.1.8. ÖÇE Alan Öğrencilerin Eğitim Süreleri ve Eğitimlerine Devam Etme Durumlarına Ait Bulgu ve Yorumlar.....	24
3.1.9. ÖÇE Almaya Başlayıp Daha Sonra Bırakmış Olan Öğrencilerin Eğitimlerini Bırakma Sebeplerine Ait Bulgu ve Yorumlar.....	25
3.2. İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN ÖÇE ALMAK İSTEME DURUMLARINA AİT BULGU VE YORUM.....	26
3.3. ÖÇE ALMA DURUMUNUN BAZI DEĞİŞKENLERLE OLAN İLİŞKİLERİNİ BELİRLEMeye YÖNELİK AMAÇLAR.....	26
3.3.1. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Cinsiyeti Arasındaki İlişkiye Ait Bulgu ve Yorumlar	26
3.3.2. ÖÇE Alma Durumu ile Aile Yapısı ve Bazı Aile Özellikleri Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	27
3.3.2.1. ÖÇE Alma Durumu ile Ebeveynlerin Çocuk Yetiştirme Tutumları Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	27
3.3.2.2. ÖÇE Alma Durumu ile Ebeveynlerin Çocuklarının Fikir ve İsteklerini Destekleme Durumları Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	28
3.3.2.3. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Kardeş Sayısı Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	29

3.3.2.4. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Annesinin Eğitim Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	30
3.3.2.5. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Babanın Eğitim Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	31
3.3.2.6. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Annesinin Çalışma Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	32
3.3.2.7. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Babasının Çalışma Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	33
3.3.2.8. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Annesinin Mesleği Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	33
3.3.2.9. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Babasının Mesleği Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	35
3.3.3. ÖÇE Alma Durumu ile Sosyoekonomik Düzey Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	36
3.3.3.1. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Öğrencinin Öğrenim Gördüğü Okul Tipi Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	36
3.3.3.2. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Ailenin Ev Sahibi Olma Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	37
3.3.3.3. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Ailenin Araba Sahibi Olma Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	38
3.3.3.4. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Kendine Ait Odası Olma Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	39
3.3.3.5. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Kendine Ait Bilgisayarı Olma Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	39
3.3.3.6. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Kendine Ait Cep Telefonu Olma Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	40

3.3.3.7. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Aldığı Harçlık Miktarı Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	41
3.3.4. ÖÇE Alma Durumu ile Sosyokültürel Düzey Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	42
3.3.4.1. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Ailenin Gazete Okuma Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	42
3.3.4.2. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Ailenin Düzenli Dergi Alma Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	43
3.3.4.3. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Kitap Okuma Sıklığı Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	44
3.3.4.4. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Sinemaya Gitme Sıklığı Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	45
3.3.4.5. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Tiyatroya Gitme Sıklığı Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	46
3.3.4.6. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Konsere Gitme Sıklığı Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	47
3.3.4.7. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Ailece Dışarıya Yemeğe Çıkma Sıklığı Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	48
3.4. İlköğretim Öğrencilerinin Dinledikleri Müzik Türlerini Belirlemeye Yönelik Amaçlar.....	49
3.4.1. Günümüzdeki Belli Başlı Müzik Türlerinin İlköğretim Öğrencileri Tarafından Dinlenme ve Dinlenmeme Oranlarına İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	49
3.4.2. İlköğretim Öğrencilerinin En Çok Dinledikleri Müzik Türüne İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	50
3.4.3. ÖÇE Alan ve Almayan Öğrencilerin Dinlediği Müzik Türlerinin Farklılığına İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	51
BÖLÜM IV: SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	53
4.1. SONUÇ VE TARTIŞMA	53
4.1.1. İlköğretim Öğrencilerinin ÖÇE Durumlarına İlişkin Sonuçlar.....	54

4.1.2. İlköğretim Öğrencilerinin ÖÇE Almak İsteme Durumlarına İlişkin Sonuç.....	55
4.1.3. ÖÇE Alma Durumunun Bazı Değişkenlerle Olan İlişkilerine Yönelik Sonuçlar.....	56
4.1.3.1.ÖÇE Alma Durumunun Cinsiyet ile İlişkisi.....	56
4.1.3.2.ÖÇE Alma Durumunun Aile Yapısı ve Bazı Aile Özellikleri ile İlişkisi.....	56
4.1.3.3.ÖÇE Alma Durumunun Sosyoekonomik Düzey ile İlişkisi.....	57
4.1.3.3.ÖÇE Alma Durumunun Sosyokültürel Düzey ile İlişkisi.....	57
4.1.4. İlköğretim Öğrencilerinin Dinledikleri Müzik Türlerine İlişkin Sonuçlar.....	59
4.2. ÖNERİLER	60
KAYNAKLAR	62
EKLER.....	66
EK 1 – ANKET FORMU.....	67
EK 2 – VALİLİK OLURU.....	71

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1.	Örneklem Grubu İçin Seçilen Okullar ve Tipleri ile Buldukları Semt/Mahalle ve İlçeler.....	14
Tablo 2.	Örneklem Grubunun Okul ve Cinsiyete Göre Frekans ve Yüzdelerik Dağılımı.....	15
Tablo 3.	ÖÇE Alma Durumunun Frekans ve Yüzdelerik Dağılımı.....	18
Tablo 4.	Özel Ders ve Kurs Tercihlerinin Frekans ve Yüzdelerik Dağılımı.....	19
Tablo 5.	ÖÇE'ye Başlamayı Sağlayan Etkenlerin Frekans ve Yüzdelerik Dağılımı.....	19
Tablo 6.	ÖÇE'de Tercih Edilen Çalgıların Frekans ve Yüzdelerik Dağılımı.....	20
Tablo 7.	Çalgı Tercihleri ile Cinsiyet Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	21
Tablo 8.	Çalgı Tercihlerini Etkileyen Faktörlerin Frekans ve Yüzdelerik Dağılımları.....	22
Tablo 9.	Öğrencilerin Çalgılarıyla İlgili İleriye Dönük Hedeflerinin Frekans ve Dağılımı.....	23
Tablo 10.	ÖÇE Alan Öğrencilerin Eğitim Süreleri ve Eğitimlerine Devam Etme Durumlarına Ait Frekans ve Yüzdelerik Dağılım.....	24
Tablo 11.	Öğrencilerin ÖÇE'lerini Bırakma Sebeplerinin Frekans ve Yüzdelerik Dağılımı.....	25
Tablo 12.	Şimdiye Kadar ÖÇE Almamış Olan Öğrencilerin Böyle Bir Eğitim Almayı İsteme Durumlarına Ait Frekans ve Yüzdelerik Dağılım.....	26
Tablo 13.	Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Cinsiyeti Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	26
Tablo 14.	ÖÇE Alma Durumu ile Çocuk Yetiştirme Tutumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	27
Tablo 15.	ÖÇE Alma Durumu ile Ebeveynlerin Çocuklarının Fikir ve İsteklerini Destekleme Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi.....	28

Tablo 16. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Kardeş Sayısı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	29
Tablo 17. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Annesinin Eğitim Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	30
Tablo 18. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Babasının Eğitim Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	31
Tablo 19. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Annesinin Çalışma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	32
Tablo 20. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Babasının Çalışma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	33
Tablo 21. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Annesinin Mesleği Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	33
Tablo 22. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Babasının Mesleği Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	35
Tablo 23. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Okul Tipi Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	36
Tablo 24. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Ailenin Ev Sahibi Olma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	37
Tablo 25. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Ailenin Araba Sahibi Olma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	38
Tablo 26. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Kendine Ait Odası Olma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	39
Tablo 27. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Kendine Ait Bilgisayarı Olma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	39
Tablo 28. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Kendine Ait Cep Telefonu Olma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	40
Tablo 29. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Aldığı Harçlık Miktarı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	41
Tablo 30. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Ailesinin Gazete Okuma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	42

Tablo 31. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Ailenin Düzenli Dergi Alma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	43
Tablo 32. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Kitap Okuma Sıklığı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	44
Tablo 33. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Sinemaya Gitme Sıklığı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	45
Tablo 34. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Tiyatroya Gitme Sıklığı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	46
Tablo 35. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Konsere Gitme Sıklığı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	47
Tablo 36. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Ailece Dışarıya Yemeğe Çıkma Sıklığı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları.....	48
Tablo 37. Müzik Türlerinin İlköğretim Öğrencileri Tarafından Dinlenme Oranlarına Ait Frekans ve Yüzdeler Dağılımı.....	49
Tablo 38. İlköğretim Öğrencilerinin En Sevdiği Müzik Türüne Ait Frekans ve Yüzdeler Dağılımı.....	50
Tablo 39. ÖÇE Alan ve Almayan Öğrencilerin Dinlediği Müzik Türlerinin Farklılığını Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Analizi.....	51

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bilim, teknik ve sanat, toplum yapısının oluşmasında başlıca etmenlerdir ve insan yaşamının vazgeçilmez öğeleridir. Bilim, teknik ve sanat, birlikte işlediği durumlarda veya bu öğelerden birlikte yeterince yararlanıldığı durumlarda, insan yaşamındaki bozukluk, eksiklik ve yetersizlikler giderilir. Sanat, insanları özgür kılar, güzellikler yaratır. Sanatsız insan, sanatsız toplum düşünülemez. Sanatla toplum arasında karşılıklı etkileşim sonucu, birbirlerini geliştirme ve güçlendirme gerçekleşir. Tüm sanat dalları içinde, insan ruhu üzerinde en derin etkiyi bırakan sanatın müzik olduğu kabul edilmektedir (Öz, 2001).

Müzik belli bir amaç ve yöntemle, belli bir güzellik anlayışına göre işlenerek birleştirilmiş seslerden oluşan estetik bir bütündür (Uçan, 2005, s.10). Müziğin, insandan insana uzanan evrensel bir dil olması, dili, dini ayrı insanları aynı ezgide birleştirecek güce sahip olması, ona, diğer sanat dalları içinde ayrı bir yer, farklı bir ayrıcalık vermiştir (Öz, 2001).

Ünlü Macar müzik eğitimcisi Kodaly bir sözünde “Eskiden çocuğun müzik eğitimi, doğumundan dokuz ay önce başlamalı, diye düşünürdüm. Şimdi aynı düşüncede değilim. Çocukların müzik eğitimi annenin doğumundan dokuz ay önce başlamalı” diyerek daha iyi ve daha mutlu bir insan olmak için herkesin müzik eğitiminden geçmesi gerektiğini vurgulamıştır (Kamacıoğlu, 1993).

Eğitimle, insanın değişimi ve gelişimi hedeflenmiştir. Sağlıklı bir eğitim, kişiyi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda, onu en iyi şekilde yetiştirmeyi amaçlar. Her insan, yaşamı boyunca, eğitim ve öğretimini sürdürürken çok yönlü bir müzik ortamı içinde bulunur. İnsan yaşamında, diğer sanat dallarından ayrı olarak çok farklı bir yere sahip olan müzik, farklı işlevlerinin yanı sıra bir eğitim aracı olma yönü ile de bireyler üzerinde fiziksel, zihinsel ve psikolojik açıdan çok önemli etkiler

yapmaktadır. Çünkü müzik, insan yavrusu dünyaya gözlerini açmadan, henüz anne karnında iken yaşamımıza girmekte ve hayat boyunca bizi etkisi altına almaktadır. İnsan doğumundan itibaren sürekli kendisi için iyiyi ve güzeli bulma çabasındadır. Müzik eğitimi de insanın bu gereksiniminin karşılanmasında, bireyin yaşamsal huzuru ve güzeli bulma arayışında çeşitli işlevleri ile çok önemli roller oynamaktadır. Çocukların ve gençlerin sağlam bir ruh ve kişilik eğitimi almalarında müzik eğitiminin önemli bir yeri vardır (Öz, 2001; Barış, 2008).

Yalın ve özlü anlatımıyla müzik eğitimi “bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli davranışlar kazandırma” ya da “ bireyin müziksel davranışında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturması süreci” olarak tanımlanır (Uçan, 1994).

Öğrencinin müziksel algılama yeteneğini farklılaştırıp, çeşitlendirmek; belli koşullandırmaların ürünü olan tek yanlı müzik yapma, üretme ve dinleme alışkanlıklarından kurtarmak; müziğin çeşitli, çok yönlü tını özelliklerine, yapı taşlarına, kuruluş biçimlerine ve etki alanlarına açmak; müzikle ilişkilerinde daha yüksek düzeyde bilinçlilik ve eleştirme gücü kazandırmak; müzikle ilgili bir kitap ya da kaynak seçiminde ve bir müzik eserini ya da etkinliğini eleştirip değerlendirmesinde öğrenciye yardımcı olacak bireysel müzik yeteneklerini geliştirmek; müzik etkinliklerine etkin katılımını sağlamak; müzik eğitiminin ilke ve amaçlarıdır (Uçan,2005,s.15-16).

Bu ilke ve amaçlar doğrultusunda müzik eğitimi bir bütün olmakla birlikte, gerçekleştirilmesi sürecindeki bazı farklılıklardan dolayı çeşitli dallara ayrılır. Bu farklılıklar; ağırlıklı olarak verilmek istenen temel davranış ve içerik, eğitimin süresi, gerçekleştirildiği ortam, izlenen yöntem vb. olabilir.

Ancak, kolu ve dalı, kapsamı ve içeriği, araç ve gereci, yöntemi ve tekniği, ortamı ve düzeyi, aşaması ve süresi ne olursa olsun müzik eğitimi, temelde, genel, özengen (amatör) ve mesleki (profesyonel) olmak üzere üç ana amaca yönelik olarak düzenlenip gerçekleştirilir (Uçan, 1994).

Genel müzik eğitimi; ayırım gözetmeksizin, her düzeyde, her aşamada, her yaşta herkese yönelik olup, sağlıklı ve dengeli bir yaşam için gerekli asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlayan ilk ve orta ğretim kurumlarında verilen müzik eğitimidir (mr,1998,s.35).

Özengen müzik eğitimi; zorunlu eğitim değildir. Bireyin isteği ve yeteneği doğrultusunda kurumlar ya da kişilerce verilen müzik eğitimidir (mr,1998,s.35). İsminden de anlaşılacağı gibi ‘zenmek’ten türeyen bir kelime olup, amatör anlamda verilen müzik eğitimi anlamındadır. Müziğe ya da müziğin belli bir dalında zengence (amatörce) ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu alabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlar (Uçan, 1994).

Özengen müzik eğitimi örgün eğitim içerisinde, ilkokul, ortaokul ve liselerde daha çok eğitsel müzik kol çalışmaları, seçmeli ses ve çalgı toplulukları, seçmeli koro ve orkestra çalışmaları, seçmeli bireysel ve toplu müzik kursları, isteğe bağlı müzik etkinlikleri ve müzik yarışmaları yoluyla; üniversitelerde ise, bunlara benzer durum ve ortamların yanı sıra serbest ya da boş zamanları değerlendirmek amacıyla isteğe ve gönüllü katılıma bağlı olarak yürütülen bireysel ve toplu müzik yapma çalışmaları yoluyla gerçekleşir (Uçan, 1997, s. 32).

ztop (2007), özengen koro eğitimi ile ilgili yaptığı araştırmasında, Türkiye’deki özengen koro eğitimi ile bireylerin, kazandığı yeterlikler sayesinde toplumsal, kültürel ve eğitsel konularda daha duyarlı, bilinçli ve seçici olma davranışlarını büyük ölçüde edindikleri sonucuna varmıştır.

Ülkemizde giderek önem kazanmakta olan özengen müzik eğitimi, okul dışında özellikle büyük Őehirlerdeki zel müzik evleri ve müzik dershaneleri yoluyla yürütülmektedir. Değişik müzik türlerinin ve çalgıların eğitiminin verildiği bu dershane vb. kurumlar ülkemiz müzik eğitimine önemli bir katkı sağlamaktadır (zdek, 2006, s.15).

Türkmen (2010), araştırmasında 7-12 yaş arası çocukların bireysel, toplumsal ve kültürel gelişimlerinde amatör müzik eğitiminin son derece gerekli ve önemli olduğunu göstermiştir. Ayrıca amatör müzik eğitiminin, çocukların gelişimine katkı sağlamanın yanı sıra, müzik eğitimi konusunda yeterli bilince sahip olmayan Türk aile yapısını ve toplumunu bu yönde bilinçlendirmek açısından da önemli bir işleve sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Mesleki müzik eğitimi; müzik alanının bütünü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar (Uçan, 1994, s.27).

Mesleki müzik eğitimi, genellikle, örgün eğitim kurumlarında ya da bu kurumlardakine benzer ortamlarda gerçekleştirilir. Bazı (özel) durumlarda, bazı dallarda çok erken yaşlarda başlamakla birlikte, genellikle öğretimin son yıllarındaki yönlendirmelere de bağlı olarak, orta öğretimde belirginleşir ve yüksek öğretimde kesin biçimini alır. Alan Bilgisi, genel bilgi ve meslek bilgisini birlikte kapsayacak biçimde programlanır. Programlarda, ortaöğretimden yüksek öğretime doğru gidildikçe alan ve meslek bilgisine daha çok ağırlık verilir (Sağır, 2002).

Mesleki müzik eğitimi, ülkemizde Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin Müzik Bölümlerinde, Konservatuvarlarda, Üniversitelerin Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Bölümlerinde ve Güzel Sanatlar Fakültelerinin Müzik Bilimleri Bölümlerinde yürütülmektedir (Uçan,1997,s.46).

Müzik eğitiminin türü ne olursa olsun (genel-mesleki-özengen) müziğin işlevleri hayatımızın her boyutunu etkilemektedir. Günümüzde müzik eğitiminin bireylerin kişilik gelişimine ve sosyalleşmesine katkıda bulunduğu gerçeği giderek daha çok kabul görmektedir. Müzik eğitimi, bireyler üzerinde sevgi, sorumluluk, yaratıcılık

duygularının gelişmesini sağlar, insanın yakın çevresi ile müzik yoluyla ilişki kurabilmesini, toplumsallaşmasını, müziği bilinçli olarak üreten ve tüketen bir birey olmasını sağlar (Öz, 2001; Özen, 2004).

İlköğretimden başlayarak, amansız bir yarış ortamında ve olağanüstü ders yükü altında olan çocukların bedensel, ruhsal ve zihinsel gelişimini sağlıklı bir düzenle sağlamak, okullarımızda uygulanmakta olan sözel ve sayısal alanlardaki yeteneklerin ortaya çıkarılması çabalarının yanı sıra, sanatsal yeteneklerin de ortaya çıkarılmasıyla mümkün olabilir. Günlük yaşantılarındaki tekdüzeliği gidermek, bedensel, ruhsal ve zihinsel sağlıklarını koruyabilmek için ilköğretim çağındaki çocuklarımızı değişik aktivitelere yönlendirmek gerekmektedir. Müziğin de içinde bulunduğu düzenli sanatsal etkinliklerle çocuklarımızın üzerindeki baskıların hafifletilmesi sağlanmalıdır. Müzik, insanın yaşamında vazgeçilmez bir olgu ve çocuğun doğal çevresinde etkileştiği önemli bir boyuttur. Öğrenme bireyin davranışlarını değiştiren bir süreçtir. Müzik eğitiminin amacı da, çocuklarımızın sanatın bu önemli boyutunu yeterli derecede algılayarak davranışlarında olumlu değişiklikler yaratmalarını sağlamaktır (Çilden, 2001).

Özellikle çocukluk döneminde çocuğun kendisini ifade edebileceği en güzel ve en kolay yollardan biri, müzik ve müziksel etkinliklerdir. Mutlu, kendisi ile barışık, başarılı, hedeflerini doğru tespit edebilen, girdiği ortamlarda kendine güvenli, istem dışı değişimlere uyum sağlayabilen, kısacası sosyal becerileri gelişmiş bireylerin yetişmesinde çocukluk döneminde verilecek eğitimin niteliği ve kalitesi önem taşımaktadır (Barış, 2008).

Müzikle ilgilenen çocukların anlatım güçlerinin geliştiği, iş yapma alışkanlığı ve sorumluluk duygularının önemli ölçüde arttığı, yaratıcı yeteneklerinin yükseldiği ve çocukların kendilerine olan özgüvenlerinin gelişme içinde olduğu görülmüştür (Çilingir, 1990).

Hille, Gust, Bitz ve Kammer (2011), 193 tane ilkokul üçüncü sınıf öğrencisi ile yaptıkları araştırmada müzik eğitiminin hem genel olarak bilişsel yeteneklere hem de özel olarak dil yeteneğine olumlu katkı sağladığını ortaya koymuşlardır.

Piji (2011), araştırmasında, ders dışı müziksel etkinliklere katılan ve katılmayan öğrencilerin müzik yeteneklerine yönelik özyeterlik algıları ve benlik saygısı düzeyleri arasında, ders dışı müziksel etkinliklere katılan öğrencilerin lehine olumlu yönde anlamlı bir fark olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca, müzik yeteneğine yönelik özyeterlik algısı ile benlik saygısı arasında olumlu yönde anlamlı bir ilişki olduğu sonucunu ortaya koymuştur.

Müzik dinleme yolu ile de çocuğun hızlı ve pratik düşünebilme, olaylar arasında bağlantı kurabilme ve mantığını kullanarak doğru sonuçlara ulaşabilme gibi yeteneklerin önemli ölçüde gelişmesi sağlanabilmektedir (Erol, 2004).

Türkmen (2010)'in yaptığı araştırmada, bireyler arasındaki ilişkilerin sağlıklı olmasında, bireylerin toplumsal duyarlılıklara karşı olumlu tutum ve davranışlar sergilemelerinde, çocukların toplumsal yönlerinin güçlendirilmesinde, arkadaşlık ilişkilerinin geliştirilmesinde ve çevresine duyarlı bireylerin yetiştirilmesinde amatör müzik eğitiminin göz ardı edilemeyecek katkılarının olduğu anlaşılmış, bireylerin sanata yönlendirilmeleri ile toplumda çok ciddi gelişimlerin sağlanabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Buzduğu (2010) da araştırmasında, amatör müzik eğitiminin toplumsal ilişkilerin gelişimine olumlu katkılar sağladığını, toplumun estetik gelişiminde önemli bir role sahip olduğunu, toplumdaki şiddet unsurlarının azalmasına yardımcı olduğunu, toplumda kaynaşma, işbirliği yapma duygusunu geliştirdiğini, toplumsal birleşme ve bütünleşmenin sağlanmasında önemli bir paya sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Bu yazılanlar doğrultusunda, çocuğun bir birey olarak yetiştirilmesinde, müziğin çok etkili bir rol oynadığı görülmektedir.

Müziğe ilgisi olan bir bireyin kendi müzikal yönlerini tanıyarak yeteneklerini keşfetmesi, açığa çıkarması ve yine müzikal becerilerini geliştirmesi açısından müzik eğitiminin en önemli boyutlarından biri çalgı eğitimidir (Derin, 2007, s.5).

Çalgı eğitimi müzik eğitiminin vazgeçilmez bir ögesidir. Çalgı, müzik yapmak için kullanılan aletlere verilen genel addır. Çalgı eğitiminin bireyi çalgı aracılığıyla yetiştirme, geliştirme, müzik ve çalgı alanında belli bir amaca yönelik istendik davranışları kazandırabilme eğitimi olduğu denilebilir (Say, 1992, s.401; Evren, 2007).

Çalgı eğitimiyle, bireyin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerinin çok yönlü olarak geliştirilmesi sağlanır. Çalgı eğitimi, öğrencilerin kişilik gelişiminin sağlanması, duyu ve beceri yönünden kendilerini geliştirmesi, sabırlı ve disiplinli olmayı öğrenmeleri açısından büyük önem taşımaktadır (Derin, 2007, s.6). Özçelik (2009) de araştırmasında piyano eğitimi yöntemlerinin yoğunlaşma becerisini geliştirdiği sonucuna varmıştır.

Çalgı eğitimine erken yaşta başlanmasının çocukların beyinlerindeki işlem merkezlerinin gelişimine önemli katkılar sağladığı yapılan araştırmalarla ortaya konmuştur. Hatta çalgı eğitimine ne kadar erken yaşta başlanırsa, gelişimin o ölçüde artacağı düşünülmektedir.

Harvard Üniversitesi'nde, Winner ve Hetland tarafından yapılan araştırmalarda, müzik yapmayı öğrenmenin mekansal-zamansal muhakeme yeteneği ile anlamlı derecede ilişkili olduğu, müzisyenlerin beyinlerinin sol hemisferinde, sesi işleyen alanın daha geniş olduğu, ayrıca beynin iki hemisferi arasında iletişimi sağlayan organın 6 yaşından önce müzik çalışmaya başlayan müzisyenlerde %10 ila 15 daha büyük olduğu ortaya konulmuştur. Fiziksel olarak bakıldığında 6 yaşından önce müziğe başlayan müzisyenlerin beyinleri ile geç çocuklukta müziğe başlayan müzisyenlerinki arasında görülen farklı sonuçlar, müziğe başlama yaşının bile yarattığı farklılığı ortaya koymaktadır (Cutietta, 2003).

Çalgı öğretmeni ve çalgı öğrencisinin amaçlarını, müzik eğitimi ve müzik eğitimcisinin amaçlarından uzak düşünemeyiz. Özen (2004), öğretmen açısından çalgı eğitimine ilişkin amaçları sıralarken “özengen müzik eğitime uzanmak” ifadesini kullanmış, müzik eğitiminin genel müzik eğitiminde yeterince sağlanamayan bu ayağının önemini vurgulamıştır.

Müzik eğitimi ve onun temel bir ayağı olan çalgı eğitiminin, ilköğretim çağındaki öğrencilerin kişisel gelişimlerine yaptığı bu olumlu katkılar göz önüne alındığında, özengen çalgı eğitiminin önemi ortaya çıkmaktadır. Özellikle müziğe ve çalgı çalmaya ilgisi ve yeteneği olan öğrencilerin, genel müzik eğitiminin yanı sıra özengen çalgı eğitimi almalarının sağlanması, birey olma yolundaki bu öğrenciler için faydalı olacaktır diye düşünülmektedir.

1.1 PROBLEM

Özengen çalgı eğitiminin bireylerin çok yönlü gelişimi üzerindeki olumlu etkisi, “ülkemizde bu eğitimin ne durumda olduğu” sorusunu akla getirmektedir.

Günümüzde ilköğretim öğrencilerinin özengen çalgı eğitimi (ÖÇE) konusundaki yönelimlerinin bilinmemesi bu araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

1.2 AMAÇ

Bu araştırmanın amacı, ilköğretim okullarında öğrenim gören öğrencilerin ÖÇE’ye ilişkin düşüncelerinin belirlenmesi, ÖÇE alma durumunun bazı değişkenlerle ilişkisinin ve ÖÇE alan öğrencilerin aldıkları eğitimlerinin incelenerek ortaya konmasıdır.

İlköğretim öğrencilerinin ÖÇE’lerinin ele alındığı bu çalışmada şu sorulara cevap aranacaktır:

1. İlköğretim öğrencilerinin ÖÇE durumlarına yönelik amaçlar:
 - 1.1. İlköğretim öğrencilerinin ÖÇE alma oranı ne kadardır?
 - 1.2. ÖÇE alan öğrencilerin özel ders ya da kurs tercih oranları ne kadardır?
 - 1.3. ÖÇE alan öğrencilerin bu eğitime başlamalarını sağlayan en önemli etken nedir?
 - 1.4. ÖÇE alan öğrencilerin en çok tercih ettiği çalgı hangisidir?
 - 1.5. ÖÇE’de çalgı tercihleri cinsiyet ile ilişkili midir?
 - 1.6. ÖÇE alan öğrencilerin çalgı tercihlerini etkileyen faktörler nelerdir?
 - 1.7. ÖÇE alan öğrencilerin çalgılarıyla ilgili ileriye dönük hedefleri nelerdir?
 - 1.8. ÖÇE alan öğrencilerin aldıkları eğitim süreleri ve eğitimlerine devam etme durumları nedir?
 - 1.9. ÖÇE almaya başlayıp daha sonra bırakmış olan öğrencilerin eğitimlerini bırakma sebepleri nelerdir?
2. İlköğretim öğrencilerinin ÖÇE almak isteme durumlarına yönelik amaç:
 - 2.1. Şimdiye kadar ÖÇE almamış olan öğrenciler böyle bir eğitime nasıl bakmaktadır?
3. ÖÇE alma durumunun bazı değişkenlerle olan ilişkilerini belirlemeye yönelik amaçlar:
 - 3.1. ÖÇE alma durumu cinsiyet ile ilişkili midir?
 - 3.2. ÖÇE alma durumu aile yapısı ve bazı aile özellikleri ile ilişkili midir?
 - 3.2.1. ÖÇE alma durumu ebeveynlerin çocuk yetiştirme tutumları ile ilişkili midir?
 - 3.2.2. ÖÇE alma durumu ebeveynlerin, çocuklarının fikir ve isteklerini destekleme durumları ile ilişkili midir?
 - 3.2.3. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile kardeş sayısı ilişkili midir?
 - 3.2.4. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile annesinin eğitim durumu ilişkili midir?
 - 3.2.5. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile babasının eğitim durumu ilişkili midir?
 - 3.2.6. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile annesinin çalışma durumu ilişkili midir?

- 3.2.7. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile babasının çalışma durumu ilişkili midir?
- 3.2.8. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile annesinin mesleği ilişkili midir?
- 3.2.9. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile babasının mesleği ilişkili midir?
- 3.3. ÖÇE alma durumu sosyoekonomik düzeyle ilişkili midir?
- 3.3.1. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile öğrencinin öğrenim gördüğü okul tipi (iyi imkanlı 'A', orta imkanlı 'B', düşük imkanlı 'C') ilişkili midir?
- 3.3.2. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile ailenin ev sahibi olma durumu ilişkili midir?
- 3.3.3. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile ailenin araba sahibi olma durumu ilişkili midir?
- 3.3.4. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile kendine ait odası olma durumu ilişkili midir?
- 3.3.5. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile kendine ait bilgisayar olma durumu ilişkili midir?
- 3.3.6. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile kendine ait cep telefonu olma durumu ilişkili midir?
- 3.3.7. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile aldığı harçlık miktarı ilişkili midir?
- 3.4. ÖÇE alma durumu sosyokültürel düzeyle ilişkili midir?
- 3.4.1. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile ailenin gazete okuma durumu ilişkili midir?
- 3.4.2. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile ailenin düzenli dergi alma durumu ilişkili midir?
- 3.4.3. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile kitap okuma sıklığı ilişkili midir?
- 3.4.4. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile sinemaya gitme sıklığı ilişkili midir?
- 3.4.5. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile tiyatroya gitme sıklığı ilişkili midir?

- 3.4.6. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile konsere gitme sıklığı ilişkili midir?
- 3.4.7. Öğrencinin ÖÇE alma durumu ile ailece dışarıya yemeğe çıkma sıklığı ilişkili midir?
4. İlköğretim öğrencilerinin dinledikleri müzik türlerini belirlemeye yönelik amaçlar:
- 4.1. Günümüzdeki belli başlı müzik türlerinin ilköğretim öğrencileri tarafından dinlenme oranları ne kadardır?
- 4.2. İlköğretim öğrencilerinin en çok dinledikleri müzik türü hangisidir?
- 4.3. ÖÇE alan ve almayan öğrencilerin dinlediği müzik türleri farklılık göstermekte midir?

1.3. ÖNEM

Müzik ve çalgı eğitiminin çocuklar üzerindeki olumlu etkilerinden yola çıkılarak, ÖÇE'nin önemine kolaylıkla varılabileceği düşünülmektedir. Bu düşünceden hareketle bu araştırma, ilköğretim öğrencilerinin ÖÇE durumlarının belirlenmesiyle bu yöndeki çalışmalara kaynak olacak olması yönünden önemlidir. Bu konuda daha önce yeterince araştırma yapılmamış olması araştırmanın önemini arttırmaktadır.

1.4. VARSAYIMLAR

Bu çalışmada;

1. Örnekleme dahil edilen ilköğretim okullarının, farklı sosyoekonomik ve sosyokültürel düzeylerde mahalle ya da semtlerden seçildiği,
2. Veri toplama aracı olarak hazırlanan anketin geçerli ve güvenilir olduğu,
3. Ankete katılan öğrencilerin soruları içtenlikle ve dürüstlikle cevapladıkları varsayılmıştır.

1.5. SINIRLILIKLAR

Bu araştırma;

1. Çalgı eğitimi ile,
2. İstanbul ilindeki ilköğretim okullarından seçilen örneklem ile,
3. Devlet okulları ile,
4. İlköğretim 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar ile sınırlıdır.

1.6. TANIMLAR

Özengen :Amatör

A Tipi Okul :Fiziksel olanaklar bakımından durumu ‘iyi’ olarak değerlendirilen okul tipi.

B Tipi Okul :Fiziksel olanaklar bakımından durumu ‘orta’ olarak değerlendirilen okul tipi.

C Tipi Okul :Fiziksel olanaklar bakımından durumu ‘yetersiz’ olarak değerlendirilen okul tipi.

1.7. KISALTMALAR

ÖE :Özengen algı Eğitimi

TSM :Türk Sanat Müziği

THM :Türk Halk Müziği

BÖLÜM II

YÖNTEM

2.1. ARAŞTIRMA MODELİ

Bu araştırma, İstanbul ilindeki ilköğretim okulu öğrencilerinin ÖÇE durumlarının incelenmesi açısından var olan durumu saptamaya yönelik bir çalışma olduğu için tarama modellenmiş bir araştırmadır.

Tarama modeli, geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan bir araştırma modelidir (Karasar, 1999).

2.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırmanın evrenini 2009-2010 öğretim yılında İstanbul ilindeki ilköğretim okullarında öğrenim görmekte olan öğrenciler oluşturmaktadır.

Araştırmanın örnekleme için farklı mahalle ya da semtlerde bulunan ilköğretim okullarından, üçer tane A, B ve C tipi olmak üzere toplam dokuz okul ‘uygun örnekleme’ yöntemi ile seçilmiştir. Ulaşılabilirlik ve elverişlilik esasına dayalı olan uygun örnekleme yöntemi, bazı araştırma konularında bilgilerin hızlıca toplanması amacıyla tercih edilen bir yöntemdir (Berg, 2001). Farklı tiplerde okulların seçilmesinin amacı, değişik özelliklere sahip ilköğretim öğrencilerini örnekleme dahil edebilmektir. Okul tipi tespitinde esas alınan özellikler:

- Okulun toplam öğrenci sayısı,
- Kadrolu öğretmen sayısı,
- Kadrolu diğer personel sayısı,
- Derslik sayısı,
- Laboratuvar sayısı,

- Kütüphane sayısı,
- Spor salonu sayısı,
- Konferans salonu sayısı,
- Resim atölyesi, müzik sınıfı, iş eğitimi sınıfı sayıları,
- Bina durumu,
- Isıtma durumu,
- Öğretim şekli,
- Okulun bulunduğu yer nüfusu,
- Okulun ana sermaye durumu gibi özelliklerdir.

Bu özelliklere göre değerlendirilen okullardan puanlarına göre iyi durumda olanlar A tipi okul, orta durumda olanlar B tipi okul ve yetersiz durumda olanlar C tipi okul şeklinde değerlendirilir.

Örneklem grubu için seçilen okulların adı ve tipi ile buldukları semt/mahalle ve ilçeler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1. Örneklem Grubu İçin Seçilen Okullar ve Tipleri ile Buldukları Semt/Mahalle ve İlçeler

Okul Adı (Tipi)	Semt/Mahalle	İlçe
29 Ekim İ.O. (B)	Göztepe	Kadıköy
30 Ağustos İ.O. (B)	Kozyatağı	Kadıköy
Büyükreşitpaşa İ.O. (A).	Nuriosmaniye	Fatih
Çeliktepe İ.O. (C)	Çeliktepe	Kağıthane
Emine Sabit Büyükbayrak İ.O. (C)	Karayolları	Gaziosmanpaşa
Kadırğa İ.O. (C)	Kadırğa	Fatih
Lütfi Banat İ.O. (A)	1.Levent	Beşiktaş
Nilüfer Hatun İ.O. (A)	Nişantaşı	Şişli
Ümraniye İ.O. (B)	Namık Kemal	Ümraniye

Bu ilköğretim okullarındaki 4., 5., 6., 7. ve 8. sınıflardan birer şube, araştırmanın yapıldığı okulların idarecileri ve müzik öğretmenleri tarafından uygun örnekleme

yöntemi ile seçilmiştir. Uygulamanın yapıldığı günlerde seçilen sınıflarda bulunan toplam 1233 öğrenciye hazırlanan iki bölümlü anket uygulanmıştır. Bunlardan 29 tanesi yanlış ve eksik işaretlemeler neticesinde araştırmacı tarafından değerlendirilmeye alınmamıştır. Böylece örnekleme toplam 1204 öğrenci oluşturmuştur. ÖÇE aldığını belirten öğrencilerden ise 10'unun ikinci anket formunda yanlış ve eksik işaretlemeler yaptığı görülmüş, bu nedenle bu anketler de araştırmacı tarafından ilgili hesaplamalarda değerlendirilmeye alınmamıştır.

Örnekleme grubundaki öğrencilerin öğrenim gördükleri okullara ve cinsiyetlerine göre dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 2. Örnekleme Grubunun Okul ve Cinsiyete Göre Frekans ve Yüzdeler Dağılımı

Okul Adı	Cinsiyet		Toplam f (%)
	Kız f (%)	Erkek f (%)	
Emine Sabit Büyükbayrak İ.O.	107 (58,5)	76 (41,5)	183 (15,2)
Kadırga İ.O.	83 (49,4)	85 (50,6)	168 (14,0)
Çeliktepe İ.O.	70 (44,6)	87 (55,4)	157 (13,0)
Nilüfer Hatun İ.O.	68 (47,9)	74 (52,1)	142 (11,8)
Lütfi Banat İ.O.	67 (51,1)	64 (48,9)	131 (10,9)
Büyükreşitpaşa İ.O.	52 (45,2)	63 (54,8)	115 (9,6)
Ümraniye İ.O.	51 (44,7)	63 (55,3)	114 (9,5)
29 Ekim İ.O.	54 (50,9)	52 (49,1)	106 (8,8)
30 Ağustos İ.O.	55 (62,5)	33 (37,5)	88 (7,3)
Toplam	607 (50,4)	597 (49,6)	1204 (100,0)

Tablo 2'de görüldüğü üzere, örnekleme grubunu oluşturan 1204 ilköğretim öğrencisinin: %58,5'i kız, %41,5'i erkek olmak üzere %15,2'si Emine Sabit Büyükbayrak İlköğretim Okulu'nda; %49,4'ü kız, %50,6'sı erkek olmak üzere %14,0'ı Kadırga İlköğretim Okulu'nda; %44,6'sı kız, %55,4'ü erkek olmak üzere %13,0'ı Çeliktepe İlköğretim Okulu'nda; %47,9'u kız, %52,1'i erkek olmak üzere %11,8'i Nilüfer Hatun İlköğretim Okulu'nda; %51,1'i kız, %48,9'u erkek olmak üzere %10,9'u Lütfi Banat İlköğretim Okulu'nda; %45,2'si kız, %54,8'i erkek olmak

üzere %9,6'sı Büyükreşitpaşa İlköğretim Okulu'nda; %44,7'si kız, %55,3'ü erkek olmak üzere %9,5'i Ümraniye İlköğretim Okulu'nda; %50,9'u kız, %49,1'i erkek olmak üzere %8,8'i 29 Ekim İlköğretim Okulu'nda; %62,5'i kız, %37,5'i erkek olmak üzere %7,3'ü 30 Ağustos İlköğretim Okulu'nda öğrenim görmektedir. Toplamda %50,4'ü kız; %49,6'sı erkektir.

2.3 VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından hazırlanmış iki bölümlü bir anket kullanılmıştır.

Örneklemdaki öğrencilere uygulanmak üzere hazırlanan anketin birinci bölümünde öğrencilerin demografik özelliklerini, sosyokültürel ve sosyoekonomik düzeylerini belirlemek amacıyla hazırlanmış 22 soru bulunmaktadır. İkinci bölümünde ise öğrencilerin ÖÇE alma durumlarını, dinledikleri müzik türlerini ve ÖÇE alanların eğitimleriyle ilgili bazı bilgileri belirlemek amacıyla hazırlanmış 11 soru yer almaktadır.

Ankette amaca yönelik olarak açık uçlu, çoktan seçmeli ve sıralamalı soru teknikleri kullanılmıştır. Uygulanan bu anket formu Ek – 1'de verilmiştir.

2.4. VERİLERİN TOPLANMASI

Veriler, hazırlanan anketin 2009-2010 bahar yarıyılı mayıs ayında, belirlenmiş olan dokuz ilköğretim okulunun 4., 5., 6., 7., ve 8. sınıf öğrencilerine uygulanmasıyla elde edilmiştir. Anketlerin tamamının uygulanması araştırmacı tarafından yapılmıştır. Anket uygulamaları yapılırken öğrencilere gerekli açıklamalar yapılmış ve verecekleri cevapların gizli tutulacağı, onları etkilemeyeceği belirtilerek içten ve dürüst cevap vermelerinin önemi vurgulanmıştır.

2.5. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ

Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotlardan “Frekans ve Yüzde” hesaplamaları kullanılarak veriler tablolaştırılmıştır.

Sürekli ve çoklu bir değişken olan ‘öğrencilerin ÖÇE alma durumları’ ile diğer sürekli ve çoklu değişkenlerin arasındaki ilişki ve dağılımları belirlemek için Crosstabs (Ki-kare) analizleri yapılmış ve sonuçlar tablolaştırılmıştır.

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmanın amaçları doğrultusunda cevaplanması gereken sorular, araştırmada uygulanan anket verilerinin istatistiksel analizler sonucunda tablollaştırılıp yorumlanmasıyla cevaplanmaya çalışılmıştır.

3.1. İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN ÖÇE DURUMLARINA YÖNELİK AMAÇLAR

3.1.1 İlköğretim Öğrencilerinin ÖÇE Alma Oranına Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 3. ÖÇE Alma Durumunun Frekans ve Yüzdeler Dağılımı

ÖÇE alma durumu	F	%
Hayır	1097	91,1
Evet	107	8,9
Toplam	1204	100,0

Tablo 3'den anlaşılacağı gibi araştırmaya katılan 1204 öğrencinin % 8,9'u ÖÇE almış, % 91,1'i ÖÇE almamıştır. Elde edilen bu bulgulardan hareketle ÖÇE alan öğrencilerin azınlıkta olduğunu söylemek mümkündür.

ÖÇE aldığı belirten 107 öğrenciden 10'unun ÖÇE'leri ile ilgili olan anket formunda yanlış ve eksik işaretlemeler yaptığı görülmüştür. Bu nedenle bu öğrencilerin formaları araştırmacı tarafından değerlendirilmeye alınmamıştır.

3.1.2 ÖÇE Alan Öğrencilerin Özel Ders ya da Kurs Tercihlerine Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 4. Özel Ders ve Kurs Tercihlerinin Frekans ve Yüzdeler Dağılımı

ÖÇE yolu	F	%
Kurs	50	51,5
Özel ders	30	30,9
Diğer	17	17,5
Toplam	97	100,0

Tablo 4'e bakıldığında ÖÇE alan öğrencilerden bu soruyu cevaplayanların %51,5'inin bu eğitimlerini almak için müzik kursu ya da dershanelerine gitmeyi, %30,9'unun özel ders almayı tercih ettiği görülmektedir. Bunun nedeni olarak kurs ya da dershanelerin ücretlerinin, özel ders ücretlerinden daha uygun olması düşünülebilir.

ÖÇE'lerini müzik kursu ya da özel ders ile almadıklarını belirten %17,5'lik kısım, eğitimlerini herhangi bir ücret ödemediği birinden (akrabadan, komşudan, okuldaki bir öğretmenden) aldıklarını belirtmişlerdir.

3.1.3 ÖÇE Alan Öğrencilerin Bu Eğitime Başlamalarını Sağlayan Etkenlere Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 5. ÖÇE'ye Başlamayı Sağlayan Etkenlerin Frekans ve Yüzdeler Dağılımı

Etken	f	%
Müziği seviyor olması	70	72,2
Çalgı çalan birinden etkilenmiş olması	14	14,4
Müzik öğretmeninden etkilenmiş olması	7	7,2
Ailesinin istemesi	3	3,1
Diğer	3	3,1
Toplam	97	100,0

Tablo 5'ten anlaşılacağı gibi bu soruyu cevaplayan 97 öğrenciden %72,2'si müziği sevdiği için, %14,4'ü çalgı çalan bir tanıdığından etkilendiği için, %7,2'si müzik öğretmeninden etkilendiği için, %3,1'i ailesi istediği için bu eğitimi almaya başladıklarını belirtmişlerdir. 'Diğer' şikkını işaretleyen %3,1'lik kısım, eğitimini aldıkları çalgıyı ve o çalgının sesini çok sevdikleri için bu eğitimi almaya karar verdiklerini belirtmişlerdir.

Elde edilen bu verilerden hareketle, ÖÇE'ye başlamayı sağlayan en önemli etkenin 'müziği sevmek' olduğunu söylemek mümkündür.

3.1.4 ÖÇE Alan Öğrencilerin Tercih Ettiği Çalgılara Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 6. ÖÇE'de Tercih Edilen Çalgıların Frekans ve Yüzdeler Dağılımı

Çalgı	F	%
Gitar	48	40,0
Piyano	18	15,0
Keman	15	12,5
Bağlama	8	6,7
Yan flüt	2	1,7
Diğer	6	5,0
Toplam	97	80,8

Tablo 6'dan anlaşılacağı gibi öğrencilerin %40'ı gitar, %15'i piyano, %12,5'i keman, %6,7'si bağlama, %1,7'si yan flüt eğitimi almayı tercih etmiştir. 'Diğer' seçeneğini işaretleyen %5'lik kısım ud, kanun ve bateri eğitimi aldıklarını belirtmişlerdir.

Sonuç olarak, ÖÇE'de en çok tercih edilen çalgının gitar olduğunu söylemek mümkündür.

3.1.5 ÖÇE’de Çalgı Tercihleri ile Cinsiyet İlişkisine Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 7. Çalgı Tercihleri ile Cinsiyet Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Çalgı	Cinsiyet			Toplam	χ^2	sd	p
	Kız	Erkek					
Gitar	n	32	16	48	31,234	6	,000
	%	66,7	33,3	100			
Piyano	n	14	4	18			
	%	77,8	22,2	100			
Keman	n	15	0	15			
	%	100	,0	100			
Yan Flüt	n	2	0	2			
	%	100	,0	100			
Bağlama	n	4	4	8			
	%	50	50	100			
Diğer (Ud, Kanun, Bateria)	n	1	5	6			
	%	16,7	83,3	100			
Toplam	n	68	29	97			
	%	100	100	100			

Tablo 7’ye bakıldığında öğrencilerin çalgı tercihleri ile cinsiyetleri arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p < 0,01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Gitar tercih edenlerin %66,7’si kız, %33,3’ü erkektir. Piyano tercih edenlerin %77,8’i kız, %22,2’i erkektir. Keman eğitimi alan 15 öğrencinin ve yan flüt eğitimi alan 2 öğrencinin tamamı kızdır. Bağlama eğitimi alanlardan %50’si kız, %50’si erkektir. Diğer seçeneğini işaretleyerek ud, kanun ya da bateria eğitimi aldığını belirtenlerin %16,7’si kız, %83,3’ü erkektir.

Bu verilere dayanarak araştırmaya katılan erkek öğrencilerden hiçbirinin keman ya da yan flüt çalmayı tercih etmediğini söylemek mümkündür.

3.1.6 ÖÇE’de Öğrencilerin Çalgı Tercihlerini Etkileyen Faktörlere Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 8. Çalgı Tercihlerini Etkileyen Faktörlerin Frekans ve Yüzdelik Dağılımları

Ailesinin istemesi	f	%
Neden	17	17,5
Neden değil	80	82,5
Toplam	97	100,0
Sevdiği müzik türüne uygun olması	f	%
Neden	63	64,9
Neden değil	34	35,1
Toplam	97	100,0
Bu çalgının sesini seviyor olması	f	%
Neden	66	68,0
Neden değil	31	32,0
Toplam	97	100,0
Sevdiği birinin bu çalgıyı çalıyor olması	f	%
Neden	26	26,8
Neden değil	71	73,2
Toplam	97	100,0
Evlerinde bu çalgının olması	f	%
Neden	17	17,5
Neden değil	80	82,5
Toplam	97	100,0

Tablo 8’den anlaşılacağı gibi ailelerinin istekleri, ÖÇE alan öğrencilerin %17,5’inin çalgı tercihini etkilemiş, %82,5’inin tercihini etkilememiştir. Çalgının, sevdikleri müzik türüne uygun olması %64,9’unun tercihini etkilemiş, %35,1’inin tercihini etkilememiştir. Seçtikleri çalgının sesini seviyor olmaları %68,0’ının tercihini etkilerken, %32,0’ının tercihini etkilememiştir. Sevdikleri birinin o çalgıyı çalıyor olmasından etkilenenlerin oranı %26,8, etkilenmeyenlerin oranı ise %73,2’dir. %17,5’inin çalgı seçimini evlerinde bu çalgının olması etkilemişken, %82,5’inin seçimini etkilememiştir.

Sonuç olarak bakıldığında, öğrencilerin çalgı seçimine en çok etki eden faktör, seçtikleri çalgının sesini seviyor olmalarıdır.

3.1.7 ÖÇE Alan Öğrencilerin Çalgılarıyla İlgili İleriye Dönük Hedeflerine Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 9. Öğrencilerin Çalgılarıyla İlgili İleriye Dönük Hedeflerinin Frekans ve Dağılımı

Hedef	f	%
Hobi olarak çalmaya devam etmek	52	53,6
Konservatuvara ya da Güzel Sanatlar Lisesine giderek müziği meslek edinmek	28	28,9
Herhangi bir hedefi yok	15	15,5
Diğer	2	2,0
Toplam	97	100

Tablo 9'a bakıldığında ÖÇE alan öğrencilerden %53,6'sı çalgısını hobi olarak çalmaya devam edeceğini belirtmiştir. %28,9'u konservatuvara ya da güzel sanatlar lisesine giderek müziği meslek edinmek istediğini, %15,5'i ise çalgılarıyla ilgili herhangi bir hedeflerinin olmadığını belirtmişlerdir.

Diğer seçeneğini işaretleyen bir öğrenci, açıklama olarak çalgısını bir daha çalmak istemediğini belirtmiştir. Bu öğrencinin anketi incelendiğinde, öğrencinin dinlediği müzik türleri sorusunda müzik dinlemeyi sevmediğini belirttiği görülmüştür. Çalgı eğitimine başlama nedenini ise ailesinin istemesi olarak belirtmiştir.

Elde edilen bu verilere bakıldığında ÖÇE alan öğrencilerin çoğunun çalgılarını hobi olarak çalmaya devam etmek istedikleri söylenebilir.

3.1.8 ÖÇE Alan Öğrencilerin Eğitim Süreleri ve Eğitimlerine Devam Etme Durumlarına Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 10. ÖÇE Alan Öğrencilerin Eğitim Süreleri ve Eğitimlerine Devam Etme Durumlarına Ait Frekans ve Yüzdeler Dağılımı

Eğitim Süresi	Eğitim Devam Durumu		Toplam
	Evet	Hayır	
6 aydan az	n	20	19
	%	51,3	48,7
6 ila 12 ay	n	7	13
	%	35,0	65,0
1 ila 2 yıl	n	11	12
	%	47,8	52,2
2 ila 4 yıl	n	10	3
	%	76,9	23,1
4 yıldan fazla	n	2	0
	%	100	,0
Toplam	n	50	47
	%	100,0	100,0
ÖÇE'ye Devam Durumu		f	%
Evet		50	51,5
Hayır		47	48,5
Toplam		97	100,0

Tablo 10'dan anlaşılacağı gibi ÖÇE alan 97 öğrenciden %40,2'si eğitimini 6 aydan az almıştır. Bunlardan %51,3'ü eğitimine devam etmektedir. ÖÇE alan 97 öğrenciden %20,6'sı eğitimini 6 ila 12 aylık bir sürede almıştır. Bunlardan %35,0'ı eğitimine devam etmektedir. ÖÇE alan 97 öğrenciden %23,7'si eğitimini 1 ila 2 yıllık bir sürede almıştır. Bunlardan %47,8'i eğitimine devam etmektedir. ÖÇE alan 97 öğrenciden %13,4'ü eğitimini 2 ila 4 yıllık bir sürede almıştır. Bunlardan 76,9'u eğitimine devam etmektedir. ÖÇE alan 97 öğrenciden %2,1'i eğitimini 4 yıldan fazla bir sürede almıştır ve halen eğitimlerine devam etmektedirler. Sonuç olarak, ÖÇE alan 97 öğrenciden %51,5'i eğitimine devam etmekte, %48,5'i devam etmemektedir.

3.1.9 ÖÇE Almaya Başlayıp Daha Sonra Bırakmış Olan Öğrencilerin Eğitimlerini Bırakma Sebeplerine Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 11. Öğrencilerin ÖÇE'lerini Bırakma Sebeplerinin Frekans ve Yüzdeler Dağılımı

Neden	f	%
Okul yoğunluğundan vakit bulamadığı için	26	57,8
Sıkıldığı için	7	15,6
Yeteri kadar öğrendiğini düşündüğü için	3	6,7
Başaramadığını düşündüğü için	2	4,4
Diğer	7	15,6
Toplam	45	100,0

ÖÇE'lerini bıraktığını belirten 47 öğrenciden 2'si bu soruyu yanıtlamamışlardır. Tablo 11'e bakıldığında bu soruyu yanıtlayan 45 öğrenciden %57,8'inin okul yoğunluğundan vakit bulamadığı için, %15,6'sının sıkıldığı için, %6,7'sinin yeteri kadar öğrendiğini düşündüğü için, %4,4'ünün başaramadığını düşündüğü için eğitimlerini bıraktıkları görülmektedir. 'Diğer' seçeneğini işaretleyen %15,6'luk kısım, gitmekte oldukları kurs süresi bittiği için ya da okul değiştirmeleri sebebiyle okul kursundan ayrılmak zorunda kaldıkları için eğitimlerini bıraktıklarını ifade etmişlerdir.

Bu veriler doğrultusunda en sık karşılaşılan ÖÇE bırakma sebebinin öğrencilerin okul yoğunluğu nedeniyle çalgılarına vakit ayıramaması olduğu söylenebilir.

3.2. İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN ÖÇE ALMAK İSTEME DURUMLARINA AİT BULGU VE YORUM

Tablo 12. Şimdiye Kadar ÖÇE Almamış Olan Öğrencilerin Böyle Bir Eğitim Almayı İsteme Durumlarına Ait Frekans ve Yüzdeler Dağılımı

ÖÇE almak isteme durumu	F	%
Evet	740	67,5
Hayır	357	32,5
Toplam	1097	100,0

Tablo 12’de görüldüğü gibi şimdiye kadar ÖÇE almamış olan 1097 öğrenciden %67,5’i böyle bir eğitim almayı istemekte, %32,5’i istememektedir. Bu veriler doğrultusunda öğrencilerin çoğunun ÖÇE almak istediklerini söylemek mümkündür.

3.3. ÖÇE ALMA DURUMUNUN BAZI DEĞİŞKENLERLE OLAN İLİŞKİLERİNİ BELİRLEMeye YÖNELİK AMAÇLAR

3.3.1. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Cinsiyeti Arasındaki İlişkiye Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 13 . Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Cinsiyeti Arasındaki İlişiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Cinsiyet	ÖÇE Alma Durumu			χ^2	sd	P
	Evet	Hayır	Toplam			
Kız	n	74	533	16,504	1	,000
	%	69,2	48,6			
Erkek	n	33	564	16,504	1	,000
	%	30,8	51,4			
Toplam	n	107	1097	16,504	1	,000
	%	100,0	100,0			

Yapılan analiz sonucunda öğrencinin ÖÇE alma durumu ile cinsiyeti arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. ÖÇE'yi, kız öğrencilerin %69,2'sinin, erkek öğrencilerin %30,8'inin tercih ettiği görülmektedir.

Sonuç olarak, ilköğretim 4.,5.,6.,7. ve 8. sınıf dönemindeki öğrenciler arasında kız öğrencilerin çalgı eğitimini daha çok tercih ettiği görülmektedir. Ortaöğretimdeki öğrenciler ile bu araştırma yapıldığında farklı sonuçlar çıkabileceği düşünülmektedir.

3.3.2. ÖÇE Alma Durumu ile Aile Yapısı ve Bazı Aile Özellikleri Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

3.3.2.1. ÖÇE Alma Durumu ile Ebeveynlerin Çocuk Yetiştirme Tutumları Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 14. ÖÇE Alma Durumu ile Çocuk Yetiştirme Tutumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

	ÖÇE Durumu			χ^2	sd	p
	Evet	Hayır	Toplam			
Baskıcı ve otoriter	n	6	81	7,868	4	,097
	%	5,6	7,4			
Aşırı koruyucu	n	26	342	7,868	4	,097
	%	24,3	31,2			
Reddedici	n	1	21	7,868	4	,097
	%	,9	1,9			
Demokratik	n	70	569	7,868	4	,097
	%	65,4	51,9			
Tutarsız	n	4	84	7,868	4	,097
	%	3,7	7,7			
Toplam	n	107	1097	7,868	4	,097
	%	100,0	100,0			

Yapılan analiz sonucunda ÖÇE alma durumları ile ebeveynlerin çocuk yetiştirme tutumları arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Ebeveynlerin çocuk yetiştirme tutumları, çocuklarının ÖÇE almasını etkilememektedir.

3.3.2.2. ÖÇE Alma Durumu ile Ebeveynlerin Çocuklarının Fikir ve İsteklerini Destekleme Durumları Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 15. ÖÇE Alma Durumu ile Ebeveynlerin Çocuklarının Fikir ve İsteklerini Destekleme Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Ailenin, çocuğun fikirlerini desteklemesi	ÖÇE Durumu		Toplam	χ^2	sd	p
	Evet	Hayır				
Evet	n	103	953	7,876	1	,005
	%	96,3	87,0			
Hayır	n	4	143	7,876	1	,005
	%	3,7	13,0			
Toplam	n	107	1096	7,876	1	,005
	%	100,0	100,0			

Yapılan analiz sonucunda, öğrencinin ÖÇE alma durumu ile ailesinin fikir ve isteklerini desteklemesi durumu arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p<0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Çocukları ÖÇE eğitimi alan ailelerden çocuklarının fikir ve isteklerini destekleyenlerin oranı (%96,3), çocukları ÖÇE almayanlardan (%87,0) daha fazladır.

3.3.2.3. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Kardeş Sayısı Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 16. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Kardeş Sayısı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Kardeş Sayısı	ÖÇE Durumu			Toplam	χ^2	sd	p
	Evet	Hayır					
Tek Çocuk	n	27	96	123	40,124	2	,000
	%	25,2	8,8	10,2			
2 ya da 3	n	74	744	818			
	%	69,2	67,8	67,9			
4 ya da daha fazla	n	6	257	263			
	%	5,6	23,4	21,8			
Toplam	n	107	1097	1204			
	%	100,0	100,0	100,0			

Tablo 16'dan anlaşılacağı gibi yapılan analiz sonucunda öğrencinin ÖÇE alma durumu ile kardeş sayısı arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. ÖÇE alan ve tek çocuk olanların oranı (%25,2) ÖÇE almayan ve tek çocuk olanların oranından (%8,8) daha fazla iken; ÖÇE alan ve dört ya da fazla kardeş olanların oranı (%5,6) ÖÇE almayan ve dört ya da fazla kardeş olanların oranından (%23,4) daha azdır. Bu veriler doğrultusunda kardeş sayısı fazla olanların ÖÇE alma oranının daha düşük olduğu söylenebilir.

3.3.2.4. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Annesinin Eğitim Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 17. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Annesinin Eğitim Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Anne eğitim	ÖÇE Durumu			Toplam	χ^2	sd	P
	Evet	Hayır					
Eğitim	n	2	145	147	101,522	4	,000
Almamış	%	1,9	13,2	12,2			
İlkokul	n	23	505	528			
	%	21,7	46,1	44,0			
Ortaokul	n	11	177	188			
	%	10,4	16,2	15,7			
Lise	n	32	173	205			
	%	30,2	15,8	17,1			
Üniversite/	n	38	95	133			
Lisansüstü	%	35,8	8,7	11,1			
Toplam	n	106	1095	1201			
	%	100,0	100,0	100,0			

Tablo 17'den anlaşılacağı gibi yapılan analiz sonucunda, öğrencinin ÖÇE alma durumu ile annesinin eğitim durumu arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. ÖÇE alanların %1,9'unun, ÖÇE almayanların %13,2'sinin annesi eğitim almamış; ÖÇE alanların %21,7'sinin, ÖÇE almayanların %46,1'inin annesi ilkokul mezunu; ÖÇE alanların %10,4'ünün, ÖÇE almayanların %16,2'sinin annesi ortaokul mezunu; ÖÇE alanların %30,2'sinin, ÖÇE almayanların %15,8'inin annesi lise mezunu; ÖÇE alanların %35,8'inin, ÖÇE almayanların %8,7'sinin annesi üniversite ya da lisansüstü mezunudur. Sonuç olarak ÖÇE almayanlarda annesi eğitim almamışların ve ilkokul ile ortaokul mezunlarının oranı; ÖÇE alanlarda ise annesi lise, üniversite ya da lisansüstü mezunlarının oranı daha fazladır.

3.3.2.5. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Babanın Eğitim Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 18. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Babasının Eğitim Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Baba eğitim	ÖÇE Durumu			Toplam	χ^2	sd	p
	Evet	Hayır					
Eğitim	n	0	64	64			
Almamış	%	,0	5,9	5,3			
İlkokul	n	14	421	435			
	%	13,1	38,5	36,2			
Ortaokul	n	18	235	253			
	%	16,8	21,5	21,1			
Lise	n	39	240	279	64,980	4	,000
	%	36,4	21,9	23,2			
Üniversite/	n	36	134	157			
Lisansüstü	%	33,6	12,2	14,2			
Toplam	n	107	1094	1201			
	%	100,0	100,0	100,0			

Tablo 18'den anlaşılacağı gibi yapılan analiz sonucunda öğrencinin ÖÇE alma durumu ile babasının eğitim durumu arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. ÖÇE alanların %0,0'ının, ÖÇE almayanların %5,9'unun babası eğitim almamış; ÖÇE alanların %13,1'inin, ÖÇE almayanların %38,5'inin babası ilkokul mezunu; ÖÇE alanların %16,8'inin, ÖÇE almayanların %21,5'inin babası ortaokul mezunu; ÖÇE alanların %36,4'ünün, ÖÇE almayanların %21,9'unun babası lise mezunu; ÖÇE alanların %33,6'sının, ÖÇE almayanların %12,2'sinin babası üniversite ya da lisansüstü mezunudur. Sonuç olarak, ÖÇE almayanlarda, babası eğitim almamışların ve ilkokul ile ortaokul mezunlarının oranı; ÖÇE alanlarda ise babası lise, üniversite ya da lisansüstü mezunlarının oranı daha fazladır.

3.3.2.6. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Annesinin Çalışma Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 19. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Annesinin Çalışma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Anne Çalışma Durumu	ÖÇE Durumu			χ^2	sd	P
	Evet	Hayır	Toplam			
Çalışıyor	n	52	239			
	%	49,1	21,8			
Çalışmıyor	n	54	855	38,950	1	,000
	%	50,9	78,2			
Toplam	n	106	1094			
	%	100,0	100,0			

Tablo 19'dan anlaşılacağı gibi yapılan analiz sonucunda, öğrencinin ÖÇE alma durumu ile annenin çalışma durumu arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. ÖÇE alan öğrencilerin annelerinin çalışma durumları anlamlı bir farklılık göstermemektedir. İlişkinin anlamlı çıkmasına sebep olan durum: ÖÇE almayan öğrencilerden annesi çalışmayanların oranının (%78,2), çalışanların oranından (%21,8) çok daha fazla olmasıdır.

Sonuç olarak ÖÇE almayan öğrencilerin çoğunun annesinin çalışmadığı söylenebilir.

3.3.2.7. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Babasının Çalışma Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 20. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Babasının Çalışma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Baba Çalışma Durumu	ÖÇE Durumu			Toplam	χ^2	sd	P
	Evet	Hayır					
Çalışıyor	n	54	855	909	3,022	1	,082
	%	50,9	78,2	75,8			
Çalışmıyor	n	52	239	291			
	%	49,1	21,8	24,3			
Toplam	n	106	1094	1200			
	%	100,0	100,0	100,0			

Tablo 20'den anlaşılacağı gibi yapılan analiz sonucunda, öğrencinin ÖÇE alma durumu ile babasının çalışma durumu arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

3.3.2.8. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Annesinin Mesleği Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 21. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Annesinin Mesleği Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Anne meslek	ÖÇE Durumu			Toplam	χ^2	sd	p
	Evet	Hayır					
Ev hanımı	n	52	823	875	62,113	3	,000
	%	49,1	75,0	72,7			
Memur	n	23	50	73			
	%	21,7	4,6	6,1			
Serbest Meslek	n	18	99	117			
	%	17,0	9,0	9,7			

Devamı arka sayfadadır.

Tablo 21'in Devamı

Anne meslek	ÖÇE Durumu			Toplam	χ^2	sd	p
	Evet	Hayır					
İşçi	n	13	125	138	62,113	3	,000
	%	12,3	11,4	11,5			
Toplam	n	106	1097	1203			
	%	100,0	100,0	100,0			

Tablo 21'den anlaşılacağı gibi yapılan analiz sonucunda, öğrencinin ÖÇE alma durumu ile annesinin mesleği arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. ÖÇE alan öğrencilerden %49,1'inin annesi ev hanımı, %21,7'sinin annesi memur, %17'sinin annesi serbest meslek sahibi ve %12,3'ünün annesi işçidir. ÖÇE almayan öğrencilerden %75'inin annesi ev hanımı, %4,6'sının annesi memur, %9'unun annesi serbest meslek sahibi ve %11,4'ünün annesi işçidir.

ÖÇE alan öğrencilerden annesi memur (%21,7) ya da serbest meslek sahibi olanların oranı (%17,0) ÖÇE almayanlarınkinden daha fazla iken, ÖÇE almayan öğrencilerden annesi ev hanımı olanların oranı (%75) ÖÇE alanlarınkinden (%49,1) daha fazladır.

Sonuç olarak annesinin memur ya da serbest meslek sahibi olması durumu ÖÇE alan öğrencilerde daha fazladır. Annesinin ev hanımı olma durumu ise ÖÇE almayan öğrencilerde daha fazladır.

3.3.2.9. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Babasının Mesleği Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 22. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Babasının Mesleği Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Baba meslek	ÖÇE Durumu			Toplam	χ^2	sd	p
	Evet	Hayır					
Memur	n	24	76	100	29,715	3	,000
	%	23,1	7,5	9,0			
Serbest Meslek	n	49	498	547			
	%	47,1	49,2	49,0			
İşçi	n	31	437	468			
	%	29,8	43,2	41,9			
Emekli	n	0	1	1			
	%	,0	,1	,1			
Toplam	n	104	1012	1116			
	%	100,0	100,0	100,0			

Tablo 22’den anlaşılacağı gibi yapılan analiz sonucunda, öğrencinin ÖÇE alma durumu ile babasının mesleği arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. ÖÇE alan öğrencilerden %23,1’inin babası memur, %47,1’inin babası serbest meslek sahibi ve %29,8’inin babası işçidir. ÖÇE almayan öğrencilerden %7,5’inin babası memur, %49,2’sinin babası serbest meslek sahibi ve %43,2’sinin babası işçidir.

ÖÇE alan öğrencilerden babası memur olanların oranı (%23,1) ÖÇE almayanlarınkinden fazla iken; ÖÇE almayan öğrencilerden babası işçi olanların oranı (%43,2) ÖÇE alanlarınkinden fazladır.

Sonuç olarak babasının memur olma durumu ÖÇE alan öğrencilerde, babasının işçi olma durumu ise ÖÇE almayan öğrencilerde daha fazladır.

3.3.3. ÖÇE Alma Durumu ile Sosyoekonomik Düzey Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

3.3.3.1. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Öğrencinin Öğrenim Gördüğü Okul Tipi Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 23. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Okul Tipi Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Okul Tipi	ÖÇE Durumu			χ^2	sd	P
	Evet	Hayır	Toplam			
A (Yüksek imkanlı)	n 64 59,8	n 324 29,5	n 388 32,2	63,612	2	,000
B (Orta imkanlı)	n 35 32,7	n 273 24,9	n 308 25,6			
C (Düşük imkanlı)	n 8 7,5	n 500 45,6	n 508 42,2			
Toplam	n 107	n 1097	n 1204			
	% 100,0	% 100,0	% 100,0			

Yapılan analiz sonucunda öğrencinin ÖÇE alma durumu ile öğrenim gördüğü okul tipi arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur.

Okul tipi tespitinde puanlamaya esas alınan özellikler: Okulun toplam öğrenci sayısı, kadrolu öğretmen sayısı, kadrolu diğer personel sayısı, derslik sayısı, laboratuvar sayısı, kütüphane sayısı, spor salonu sayısı, konferans salonu sayısı, resim atölyesi/ müzik sınıfı/iş eğitimi sınıfı sayıları, bina durumu, ısıtma durumu, öğretim şekli, okulun bulunduğu yer nüfusu, okulun ana sermaye durumu gibi özelliklerdir. Bu özelliklere göre değerlendirilen okullar, puanı yüksek olandan az olana doğru A tipi okul, B tipi okul ve C tipi okul şeklinde sıralanır.

ÖÇE alanların okul tiplerine göre dağılımı incelendiğinde A tipi okulda öğrenim görenlerin (%59,8) en fazla, B tipi okulda öğrenim görenlerin (%32,7) daha az, C tipi

okulda öğrenim görenlerin (%7,5) ise en az olduğu görülmektedir. Sonuç olarak imkanları daha iyi olan okullarda öğrenim gören öğrenciler ÖÇE'yi daha çok tercih etmektedir.

3.3.3.2. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Ailenin Ev Sahibi Olma Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 24. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Ailenin Ev Sahibi Olma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Ev Sahibi Olma Durumu	ÖÇE Durumu			χ^2	sd	P
	Evet	Hayır	Toplam			
Evet	n	70	610	3,782	1	,052
	%	65,4	55,7			
Hayır	n	37	486	3,782	1	,052
	%	34,6	44,3			
Toplam	n	107	1096	3,782	1	,052
	%	100,0	100,0			

Tablo 24'den anlaşılacağı gibi yapılan analiz sonucunda öğrencinin ÖÇE alma durumu ile ailesinin ev sahibi olma durumu arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

ÖÇE alan öğrencilerden %65,4'ünün ailesi ev sahibi, %34,6'sının ailesi ev sahibi değildir. ÖÇE almayan öğrencilerden %55,7'sinin ailesi ev sahibi, %44,3'ünün ailesi ev sahibi değildir.

3.3.3.3. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Ailenin Araba Sahibi Olma Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 25. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Ailenin Araba Sahibi Olma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Araba Sahibi Olma Durumu	ÖÇE Durumu			Toplam	χ^2	sd	p
	Evet	Hayır					
Evet	n	75	510	585	21,742	1	,000
	%	70,1	46,5	48,6			
Hayır	n	32	587	619	21,742	1	,000
	%	29,9	53,5	51,4			
Toplam	n	107	1097	1204	21,742	1	,000
	%	100,0	100,0	100,0			

Tablo 25'ten anlaşılacağı gibi yapılan analiz sonucunda öğrencinin ÖÇE alma durumu ile ailesinin araba sahibi olma durumu arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. ÖÇE alan öğrencilerden %70,1'inin ailesi araba sahibi, %29,9'unun ailesi araba sahibi değildir. ÖÇE almayan öğrencilerden %46,5'inin ailesi araba sahibi, %53,5'inin ailesi araba sahibi değildir.

Sonuç olarak, ÖÇE alan öğrencilerden ailesi araba sahibi olanların oranı (%70,1); ÖÇE almayan öğrencilerden ailesi araba sahibi olmayanların oranı (%53,5) daha fazladır.

3.3.3.4. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Kendine Ait Odası Olma Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 26. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Kendine Ait Odası Olma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Kendine ait Odası	ÖÇE Durumu			Toplam	χ^2	sd	P
	Evet	Hayır					
Var	n	89	587	676			
	%	83,2	53,5	56,1			
Yok	n	18	510	528	34,851	1	,000
	%	16,8	46,5	43,9			
Toplam	n	107	1097	1204			
	%	100,0	100,0	100,0			

Tablo 26'dan anlaşılacağı gibi yapılan analiz sonucunda öğrencinin ÖÇE alma durumu ile kendine ait odası olma durumu arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. ÖÇE alan öğrencilerden kendine ait odası olanların oranı (%83,2), ÖÇE almayan öğrencilerden kendine ait odası olanların oranından (%53,5) daha fazladır.

3.3.3.5. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Kendine Ait Bilgisayarı Olma Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 27. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Kendine Ait Bilgisayarı Olma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Kendine ait bilgisayarı	ÖÇE Durumu			Toplam	χ^2	sd	P
	Evet	Hayır					
Var	n	91	544	635			
	%	85,0	49,6	52,7			
Yok	n	16	553	569	49,174	1	,000
	%	15,0	50,4	47,3			
Toplam	n	107	1097	1204			
	%	100,0	100,0	100,0			

Tablo 27'den anlaşılacağı gibi yapılan analiz sonucunda öğrencinin ÖÇE alma durumu ile kendine ait bilgisayarı olma durumu arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. ÖÇE alan öğrencilerden kendine ait bilgisayarı olanların oranı (%85,5), ÖÇE almayan öğrencilerden kendine ait bilgisayarı olanların oranından (%49,6) daha fazladır.

3.3.3.6. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Kendine Ait Cep Telefonu Olma Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 28. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Kendine Ait Cep Telefonu Olma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Kendine ait cep telefonu	ÖÇE Durumu		Toplam	χ^2	sd	P
	Evet	Hayır				
Var	n	71	437	28,110	1	,000
	%	66,4	39,8			
Yok	n	36	660	28,110	1	,000
	%	33,6	60,2			
Toplam	n	107	1097	28,110	1	,000
	%	100,0	100,0			

Tablo 28'den anlaşılacağı gibi yapılan analiz sonucunda öğrencinin ÖÇE alma durumu ile kendine ait cep telefonu olma durumu arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. ÖÇE alan öğrencilerden kendine ait cep telefonu olanların oranı (%66,4), ÖÇE almayan öğrencilerden kendine ait cep telefonu olanların oranından (%39,8) daha fazladır.

3.3.3.7. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Aldığı Harçlık Miktarı Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 29. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Aldığı Harçlık Miktarı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Harçlık miktarı	ÖÇE Durumu			Toplam	χ^2	sd	P
	Evet	Hayır					
Hiç	n	3	127	130	58,013	3	,000
	%	2,8	11,6	10,8			
2,50 TL ve altı	n	21	503	524			
	%	19,6	45,9	43,5			
2,60 – 10 TL Arası	n	65	412	477			
	%	60,7	37,6	39,6			
10 TL ve üstü	n	18	55	73			
	%	16,8	5,0	6,1			
Toplam	n	107	1097	1204			
	%	100,0	100,0	100,0			

Tablo 29’da görüldüğü gibi yapılan analiz sonucunda öğrencinin ÖÇE alma durumu ile aldığı harçlık miktarı arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. ÖÇE alan öğrencilerin %2,8’si, ÖÇE almayan öğrencilerin %11,6’sı hiç harçlık almamakta; ÖÇE alan öğrencilerin %19,6’sı, ÖÇE almayan öğrencilerin %45,9’u 2,50 TL ya da altında harçlık almakta; ÖÇE alan öğrencilerin %60,7’si, ÖÇE almayan öğrencilerin %37,6’sı 2,60 TL ile 10 TL arasında harçlık almakta; ÖÇE alan öğrencilerin %16,8’i, ÖÇE almayan öğrencilerin %5,0’ı 10 TL ya da üzerinde harçlık almaktadır.

Bu veriler göstermektedir ki hiç harçlık almama ya da 2,5 TL’den az harçlık alma durumu ÖÇE almayan öğrencilerde; 2,5 TL’den fazla harçlık alma durumu ÖÇE alan öğrencilerde daha fazladır. ÖÇE almayan öğrenciler, ailelerinden daha az harçlık almaktadırlar.

3.3.4. ÖÇE Alma Durumu ile Sosyokültürel Düzey Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

3.3.4.1. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Ailenin Gazete Okuma Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 30. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Ailesinin Gazete Okuma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Gazete Okuma Durumu	ÖÇE Durumu			χ^2	sd	P
	Evet	Hayır	Toplam			
Okuyor	n	90	690	19,230	1	,000
	%	84,1	62,9			
Okumuyor	n	17	407	19,230	1	,000
	%	15,9	37,1			
Toplam	n	107	1097	19,230	1	,000
	%	100,0	100,0			

Tablo 30'dan anlaşılacağı gibi yapılan analiz sonucunda öğrencinin ÖÇE alma durumu ile ailesinin gazete okuma durumu arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. ÖÇE alan öğrencilerden %84,1'inin; ÖÇE almayan öğrencilerden %62,9'unun ailesi gazete okumaktadır. Bu veriler doğrultusunda ÖÇE alan öğrencilerin ailelerinin gazete okuma oranının daha yüksek olduğu söylenebilir.

3.3.4.2. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Ailenin Düzenli Dergi Alma Durumu Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 31. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Ailenin Düzenli Dergi Alma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Düzenli dergi	ÖÇE Durumu			Toplam	χ^2	sd	P
	Evet	Hayır					
Alıyor	n	51	303	354	18,867	1	,000
	%	47,7	27,6	29,4			
Almıyor	n	56	794	850			
	%	52,3	72,4	70,6			
Toplam	n	107	1097	1204			
	%	100,0	100,0	100,0			

Tablo 31'den anlaşılacağı gibi yapılan analiz sonucunda, öğrencinin ÖÇE alma durumu ile ailesinin düzenli dergi alma durumu arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur.

ÖÇE alan öğrencilerden %47,7'sinin ailesi düzenli dergi almakta iken, %52,3'ünün ailesi almamaktadır. ÖÇE almayan öğrencilerden ise %27,6'sının ailesi düzenli dergi almakta iken, %72,4'ünün ailesi almamaktadır.

ÖÇE alan öğrencilerden ailesi düzenli dergi alanların oranı (%47,7), ÖÇE almayan öğrencilerden ailesi düzenli dergi alanların oranından (%27,6) daha fazladır.

3.3.4.3. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Kitap Okuma Sıklığı Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 32. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Kitap Okuma Sıklığı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Kitap Okuma Sıklığı	ÖÇE Durumu			Toplam	χ^2	sd	p
	Evet	Hayır					
Ayda birden	n	64	592	656			
Fazla	%	59,8	54,0	54,5			
Ayda bir	n	19	231	250			
	%	17,8	21,1	20,8			
Yılda birkaç	n	4	63	67	2,108	4	,716
Defa	%	3,7	5,7	5,6			
Nadiren	n	18	181	199			
	%	16,8	16,5	16,5			
Hiç	n	2	30	32			
	%	1,9	2,7	2,7			
Toplam	n	107	1097	1204			
	%	100,0	100,0	100,0			

Tablo 32'den anlaşılacağı gibi yapılan analiz sonucunda öğrencinin ÖÇE alma durumu ile kitap okuma sıklığı arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

ÖÇE alan öğrencilerden %59,8'i ayda birden fazla, %17,8'i ayda bir, %3,7'si yılda birkaç defa, %16,8'i nadiren kitap okumakta, %1,9'u hiç kitap okumamaktadır. ÖÇE almayan öğrencilerden %54'ü ayda birden fazla, %21,1'i ayda bir, %5,7'si yılda birkaç defa, %16,5'i nadiren kitap okumakta, %2,7'si hiç kitap okumamaktadır.

3.3.4.4. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Sinemaya Gitme Sıklığı Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 33. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Sinemaya Gitme Sıklığı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Sinemaya Gitme Sıklığı	ÖÇE Durumu			χ^2	sd	P	
	Evet	Hayır	Toplam				
Ayda birden	n	35	145	180	61,522	4	,000
Fazla	%	32,7	13,2	15,0			
Ayda bir	n	36	221	257			
	%	33,6	20,1	21,3			
Yılda birkaç	n	15	130	145			
Defa	%	14,0	11,9	12,0			
Nadiren	n	15	210	225			
	%	14,0	19,1	18,7			
Hiç	n	6	391	397			
	%	5,6	35,6	33,0			
Toplam	n	107	1097	1204			
	%	100,0	100,0	100,0			

Yapılan analiz sonucunda öğrencinin ÖÇE alma durumu ile sinemaya gitme sıklığı arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Ayda birden fazla sinemaya gitme durumu ÖÇE alan öğrencilerde %32,7, ÖÇE almayan öğrencilerde %13,2; ayda bir defa sinemaya gitme durumu ÖÇE alan öğrencilerde %33,6, ÖÇE almayan öğrencilerde %20,1; yılda birkaç defa sinemaya gitme durumu ÖÇE alan öğrencilerde %14,0, ÖÇE almayan öğrencilerde %11,9; nadiren sinemaya gitme durumu ÖÇE alan öğrencilerde %14,0, ÖÇE almayan öğrencilerde %19,1; hiç sinemaya gitmeme durumu ÖÇE alan öğrencilerde %5,6, ÖÇE almayan öğrencilerde %35,6 olarak hesaplanmıştır. Bu veriler doğrultusunda ayda birden fazla, ayda bir ya da yılda birkaç defa sinemaya gitme sıklığının ÖÇE alan öğrencilerde; nadiren sinemaya gitme sıklığının ya da hiç sinemaya gitmeme durumunun ÖÇE almayan öğrencilerde daha fazla görüldüğü söylenebilir.

3.3.4.5. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Tiyatroya Gitme Sıklığı Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 34. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Tiyatroya Gitme Sıklığı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Tiyatroya Gitme Sıklığı	ÖÇE Durumu			Toplam	χ^2	sd	p
	Evet	Hayır					
Ayda birden	n	18	106	124			
Fazla	%	16,8	9,7	10,3			
Ayda bir	n	21	176	197			
	%	19,6	16,0	16,4			
Yılda birkaç	n	32	173	205	41,627	4	,000
Defa	%	29,9	15,8	17,0			
Nadiren	n	32	311	343			
	%	29,9	28,4	28,5			
Hiç	n	4	331	335			
	%	3,7	30,2	27,8			
Toplam	n	107	1097	1204			
	%	100,0	100,0	100,0			

Tablo 34'den anlaşılacağı gibi yapılan analiz sonucunda öğrencinin ÖÇE alma durumu ile tiyatroya gitme sıklığı arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Ayda birden fazla tiyatroya gitme durumu ÖÇE alan öğrencilerde %16,8, ÖÇE almayan öğrencilerde %9,7; ayda bir defa tiyatroya gitme durumu ÖÇE alan öğrencilerde %19,6, ÖÇE almayan öğrencilerde %16,0; yılda birkaç defa tiyatroya gitme durumu ÖÇE alan öğrencilerde %29,9, ÖÇE almayan öğrencilerde %15,8; nadiren tiyatroya gitme durumu ÖÇE alan öğrencilerde %29,9, ÖÇE almayan öğrencilerde %28,4; hiç sinemaya gitmeme durumu ÖÇE alan öğrencilerde %3,7, ÖÇE almayan öğrencilerde %30,2 olarak hesaplanmıştır. Bu veriler doğrultusunda ayda birden fazla, ayda bir ya da yılda birkaç defa tiyatroya gitme sıklığının ÖÇE alan öğrencilerde; hiç tiyatroya gitmeme durumunun ÖÇE almayan öğrencilerde daha fazla görüldüğü söylenebilir. Araştırmaya katılan tüm

öğrencilerin tiyatroya gitme sıklığında en fazla oranı olan ‘nadiren tiyatroya gitme’ durumu ÖÇE alan ve almayan öğrencilerde yakın sonuçlar vermektedir.

3.3.4.6. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Konsere Gitme Sıklığı Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 35. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Konsere Gitme Sıklığı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Konsere Gitme Sıklığı	ÖÇE Durumu			Toplam	χ^2	sd	P
	Evet	Hayır					
Ayda birden	n	9	34	43			
Fazla	%	8,4	3,1	3,6			
Ayda bir	n	17	68	85			
	%	15,9	6,2	7,1			
Yılda birkaç	n	25	96	121	66,990	4	,000
Defa	%	23,4	8,8	10,0			
Nadiren	n	25	169	194			
	%	23,4	15,4	16,1			
Hiç	n	31	730	761			
	%	29,0	66,5	63,2			
Toplam	n	107	1097	1204			
	%	100,0	100,0	100,0			

Tablo 35’te görüldüğü gibi yapılan analiz sonucunda öğrencinin ÖÇE alma durumu ile konsere gitme sıklığı arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Ayda birden fazla konsere gitme durumu ÖÇE alan öğrencilerde %8,4, ÖÇE almayan öğrencilerde %3,1; ayda bir defa konsere gitme durumu ÖÇE alan öğrencilerde %15,9, ÖÇE almayan öğrencilerde %6,2; yılda birkaç defa konsere gitme durumu ÖÇE alan öğrencilerde %23,4, ÖÇE almayan öğrencilerde %8,8; nadiren konsere gitme durumu ÖÇE alan öğrencilerde %23,4, ÖÇE almayan öğrencilerde %15,4; hiç konsere gitmeme durumu ÖÇE alan öğrencilerde %29,0, ÖÇE almayan öğrencilerde %66,5 olarak hesaplanmıştır. Bu veriler doğrultusunda ayda birden fazla, ayda bir ya da yılda birkaç defa konsere

gitme sıklığının ÖÇE alan öğrencilerde; nadiren konsere gitme sıklığının ya da hiç konsere gitmeme durumunun ÖÇE almayan öğrencilerde daha fazla görüldüğü söylenebilir.

3.3.4.7. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Ailece Dışarıya Yemeğe Çıkma Sıklığı Arasındaki İlişki Durumuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 36. Öğrencinin ÖÇE Alma Durumu ile Ailece Dışarıya Yemeğe Çıkma Sıklığı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Testi Sonuçları

Dışarıda Yemeğe Çıkma Sıklığı	ÖÇE Alma Durumu			χ^2	sd	P
	Evet	Hayır	Toplam			
Ayda birden fazla	n	55	295	36,600	4	,000
	%	51,4	26,9			
Ayda bir	n	21	205	36,600	4	,000
	%	19,6	18,7			
Yılda birkaç Defa	n	10	111	36,600	4	,000
	%	9,3	10,1			
Nadiren	n	14	206	36,600	4	,000
	%	13,1	18,8			
Hiç	n	7	279	36,600	4	,000
	%	6,5	25,5			
Toplam	n	107	1096	36,600	4	,000
	%	100,0	100,0			

Tablo 36'dan anlaşılacağı gibi yapılan analiz sonucunda öğrencinin ÖÇE alma durumu ile ailesiyle dışarı yemeğe çıkma sıklığı arasındaki ilişki istatistiksel olarak $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Ayda birden fazla ailesiyle dışarı yemeğe çıkma durumu ÖÇE alan öğrencilerde %51,4, ÖÇE almayan öğrencilerde %26,9; ayda bir defa ailesiyle dışarı yemeğe çıkma durumu ÖÇE alan öğrencilerde %19,6, ÖÇE almayan öğrencilerde %18,7; yılda birkaç defa ailesiyle dışarı yemeğe çıkma durumu ÖÇE alan öğrencilerde %9,3, ÖÇE almayan öğrencilerde %10,1; nadiren ailesiyle dışarı yemeğe çıkma durumu ÖÇE alan öğrencilerde %13,1, ÖÇE almayan öğrencilerde %18,8; ailesiyle hiç dışarı yemeğe çıkmama durumu ÖÇE alan

öğrencilerde %6,5, ÖÇE almayan öğrencilerde %25,5 olarak hesaplanmıştır. Bu veriler doğrultusunda ayda bir ya da birden fazla ailesiyle dışarı yemeğe çıkma durumunun ÖÇE alan öğrencilerde; yılda birkaç defa ya da nadiren ailesiyle dışarı yemeğe çıkma sıklığı ile ailesiyle hiç dışarı yemeğe çıkmama durumunun ÖÇE almayan öğrencilerde daha fazla görüldüğü söylenebilir.

3.4. İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN DİNLEDİKLERİ MÜZİK TÜRLERİNİ BELİRLEMeye YÖNELİK AMAÇLAR

3.4.1. Günümüzdeki Belli Başlı Müzik Türlerinin İlköğretim Öğrencileri Tarafından Dinlenme ve Dinlenmeme Oranlarına İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Tablo 37. Müzik Türlerinin İlköğretim Öğrencileri Tarafından Dinlenme Oranlarına Ait Frekans ve Yüzdeler Dağılımı

Müzik Türü	Dinleme Durumu	
	Evet f(%)	Hayır f(%)
Pop	923 (76,7)	281 (23,3)
Rap	866 (71,9)	338 (28,1)
R&B, Hip-pop	722 (60,0)	482 (40,0)
Rock	720 (59,8)	484 (40,2)
TSM	568 (47,2)	636 (52,8)
THM	546 (45,3)	658 (54,7)
Arabesk, Fantezi	525 (43,6)	679 (56,4)
Klasik	460 (38,2)	744 (61,8)

Tablo 37'ye bakıldığında araştırmaya katılan 1204 öğrenciden pop müziği %76,7'si dinlemekte, %23,3'ü dinlememekte; rap müziği %71,9'u dinlemekte, %28,1'i dinlememekte; R&B ve hip-pop tarzı müziği %60'ı dinlemekte, %40'ı dinlememekte; rock müziği %59,8 dinlemekte, %40,2'si dinlememekte; Türk Sanat Müziği'ni %47,2'si dinlemekte, %52,8'si dinlememekte; Türk Halk Müziği'ni

%45,3 dinlemekte, %54,7'si dinlememekte; arabesk ve fantezi müziği %43,6'sı dinlemekte, %56,4'ü dinlememekte; klasik müziği %38,2'si dinlemekte, %61,8'i dinlememektedir.

Bu veriler doğrultusunda dinlenme oranı en yüksek olan müzik türünün pop müzik (%76,7), en az olan müzik türünün klasik müzik (%38,2) olduğunu söylemek mümkündür.

3.4.2. İlköğretim Öğrencilerinin En Çok Dinledikleri Müzik Türüne İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Tablo 38. İlköğretim Öğrencilerinin En Sevdiği Müzik Türüne Ait Frekans ve Yüzdeler Dağılımı

Müzik Türü	f	%
Pop	474	39,4
Rap	315	26,2
Rock	114	9,5
TSM	82	6,8
R&B, Hip-pop	70	5,8
THM	52	4,3
Arabesk, Fantezi	48	4,0
Klasik	24	2,0
Müzik dinlemiyor	11	,9
Diğer	14	1,2
Toplam	1204	100,0

Tablo 38'den anlaşılacağı gibi araştırmaya katılan 1204 ilköğretim öğrencisinden %39,4'ü en çok pop müziği; %26,2'si en çok rap müziği; %9,5'i en çok rock müziği; %6,8'i en çok TSM'yi; %5,8'i en çok R&B ve hip-pop tarzı müziği; %4,3'ü en çok THM'yi; %4,0'ı en çok arabesk ve fantezi müziği; %2,0'ı en çok klasik müziği sevdiğini belirtmiştir. Öğrencilerin %0,9'u hiç müzik dinlemediğini ifade etmiştir. Diğer seçeneğini işaretleyen %1,2'lik kısım, metal, heavy metal, nü metal, hard rock,

country, trip-hop, caz, ülkelerin ulusal müzikleri, clup, tekno müzik, elektronik müzik ve ilahi dinlediklerini belirtmişlerdir.

Elde edilen bu veriler doğrultusunda, en çok pop müziği sevdiğini belirten öğrencilerin oranının en fazla, en çok klasik müziği sevdiğini belirten öğrencilerin oranının en az olduğunu söylemek mümkündür.

3.4.3. ÖÇE Alan ve Almayan Öğrencilerin Dinlediği Müzik Türlerinin Farklılığına İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Tablo 39. ÖÇE Alan ve Almayan Öğrencilerin Dinlediği Müzik Türlerinin Farklılığını Gösteren Ki-Kare (Crosstabs) Analizi

Müzik Türü	ÖÇE Durumu			χ^2	sd	P
	Evet	Hayır	Toplam			
Pop	n	44	430			
	%	41,1	39,2			
Rock	n	22	92			
	%	20,6	8,4			
R&B, Hip-pop	n	8	62			
	%	7,5	5,7			
Rap	n	12	303			
	%	11,2	27,6			
TSM/THM	n	8	126	40,249	7	,000
	%	7,5	11,5			
Klasik	n	7	17			
	%	6,5	1,5			
Arabesk, Fantezi	n	3	45			
	%	2,8	4,1			
Diğer	n	3	22			
	%	2,8	2,0			
Toplam	n	107	1097			
	%	100,0	100,0			

Tablo 39'dan anlaşılacağı gibi yapılan analiz sonucunda ÖÇE alan ve almayan öğrencilerin dinledikleri müzik türlerinin farklılaşma durumu istatistiksel olarak $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. ÖÇE alan öğrencilerin %41,1'i, almayan öğrencilerin %39,2'si pop müzik; ÖÇE alan öğrencilerin %20,6'sı, almayan öğrencilerin %8,4'ü rock müzik; ÖÇE alan öğrencilerin %7,5'i, almayan öğrencilerin %5,7'si R&B ve hip-pop; ÖÇE alan öğrencilerin %11,2'si, almayan öğrencilerin %27,6'sı rap müzik; ÖÇE alan öğrencilerin %7,5'i, almayan öğrencilerin % 11,5'i TSM ya da THM; ÖÇE alan öğrencilerin %6,5'i, almayan öğrencilerin %1,5'i klasik müzik; ÖÇE alan öğrencilerin %2,8'i, almayan öğrencilerin %4,1'i arabesk ve fantezi müzik dinlemektedir.

Bu veriler doğrultusunda pop, rock, R&B, hip-pop ve klasik müzik türlerini ÖÇE alan öğrencilerin, rap müzik, THM, TSM, arabesk ve fantezi türlerini ÖÇE almayan öğrencilerin daha fazla tercih ettiği söylenebilir.

BÖLÜM IV

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu bölüm, araştırmanın bulgularına ve yorumlarına göre oluşturulan sonuç, tartışma ve önerilerden oluşmaktadır.

4.1. SONUÇ VE TARTIŞMA

Müzik eğitiminin, bireylerin kişilik gelişimine ve sosyalleşmesine olan katkısı, bireylerde sevgi, sorumluluk, yaratıcılık, özgüven duygularını geliştirmesi giriş bölümünde bahsedildiği gibi birçok araştırmacı tarafından ortaya konmuş, kabul gören bir gerçektir.

Amatör müzik eğitimi, bireyleri psikolojik açıdan olumlu yönde etkiler, estetik bakış açılarını geliştirir, bireysel başarılarını artırır, bireyin davranışlarında olumlu değişiklikler meydana getirir ve bireyin kendisine olan özgüven ve saygısını artırır (Buzduğu, 2010). Çalgı eğitimi de müzik eğitiminin temel bir ögesi olarak bireylerin çok yönlü gelişimine katkı sağlamaktadır. Özellikle gelişmekte olan çocukların bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerine sağladığı katkı ile duygu ve beceri yönünden kendini geliştirmiş, sabırlı ve disiplinli olmayı öğrenmiş, kendisini ve çevresindekileri seven bireyler yetişmesine olanak sağlayacağı düşünülmektedir.

Gün geçtikçe her alanda hızlı bir değişim ve gelişim gösteren bu dünyada düzgün kişilikli, sorumluluk sahibi, disiplinli çalışma alışkanlığı kazanmış, mutlu bireylerin yetiştirilmesinin önemi açıktır. Çalgı eğitiminin bu yöndeki gelişime olan katkısının saptandığı giriş bölümünde belirtilmişti.

Bu anlatılanlar doğrultusunda bu araştırma, ilköğretim 4., 5., 6., 7., ve 8. sınıf öğrencilerinin özengen çalgı eğitimi alma durumlarını incelemek amacıyla yapılmıştır.

Bu bölümde bu amaç doğrultusunda yanıt aranan ve “Amaçlar” başlığı altında bulunan soruların çözümlmelerine göre elde edilen bulgu ve yorumların sonuçları verilmiştir.

4.1.1. İlköğretim Öğrencilerinin ÖÇE Durumlarına İlişkin Sonuçlar

Araştırmada ilköğretim öğrencilerinin büyük çoğunluğunun (%91,1) ÖÇE almadığı tespit edilmiştir. Araştırmanın ‘Giriş’ bölümünde, müzik ve çalgı eğitiminin çocuklar için önemi belirtilmiştir. Bu önem dikkate alındığında ilköğretim öğrencilerinde ÖÇE alma oranının oldukça düşük olduğunu söylemek mümkündür. Badıllı’nın (2008) ilköğretim öğrencileri üzerinde yaptığı araştırmada, gitar, keman, piyano vb. gibi enstrümanları okul dışında, özel ders olarak ya da bir müzik kursuna giderek öğrenen öğrencilerin sayısının azınlıkta olduğunu ortaya koyması bu araştırma sonucunu desteklemektedir.

ÖÇE alan öğrencilerin yaklaşık yarısının bu eğitimi almak için kursa gitmeyi, yaklaşık %30’unun özel ders almayı tercih ettiği belirlenmiştir. Yaklaşık %20’sinin de eğitimlerini çalgı çalan bir tanıdığından aldığı saptanmıştır. Özengen çalgı eğitimi alan öğrencilerin özel ders almak yerine daha çok kursa gitmeyi tercih etmelerinin nedeni olarak kurs ücretlerinin özel ders ücretlerinden daha uygun olması düşünülebilir.

Öğrencilerin ÖÇE alma kararlarını en çok ‘müziği seviyor olmaları’nın etkilediği görülmüştür. Bunun yanında bir kısmının çalgı çalan bir tanıdığından etkilendiği için, bir kısmının müzik öğretmeninden etkilendiği için, çok az bir kısmının da ailesi istediği için bu eğitimi almaya başladıkları belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan ÖÇE almış öğrencilerin en çok tercih ettiği çalgının %40 oranıyla ‘gitar’ olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin %15’inin piyano, %12,5’inin keman ve %6,7’sinin bağlama eğitimi aldığı belirlenmiştir. Hancıoğlu’nun (2010) da araştırmasında öğrencilerin % 42’lik bir oranla gitar eğitimi almayı tercih ettiğini ortaya koyması, bu araştırma sonucu ile benzerlik göstermektedir. Bunun nedeni

olarak günümüzdeki popüler müziklerde gitarın çok kullanılmasıyla öğrencilerin daha çok bu çalgıyı görmeleri ve tüm çalgıları yeterince tanımayan olmaları düşünülebilir.

Çalgı tercihlerinde cinsiyet faktörünün etkili olduğu görülmüştür. Erkek öğrencilerden hiçbiri keman ya da yan flüt tercih etmezken, ud, kanun ya da bateri tercihlerinde erkek öğrencilerin oranının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin çalgı tercihlerinde en çok o çalgının sesini seviyor olmalarının en önemli etken olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan ÖÇE almış öğrencilerden yaklaşık yarısının çalgısını hobi olarak çalmaya devam etmek istediği, bir kısmının konservatuvar ya da güzel sanatlar lisesine giderek, gelecekte müziği meslek edinmek istedikleri sonucu tespit edilmiştir. Az sayıda öğrencinin de çalgısıyla ilgili herhangi bir hedeflerinin olmadığı belirlenmiştir.

ÖÇE aldığını belirten öğrencilerden eğitimine devam edenlerle, eğitimini bırakmış olanların oranı yaklaşık olarak aynıdır. 6 aydan az eğitim alanların oranı azımsanamayacak kadar fazladır. 2 yıldan az eğitim almış olanlardan eğitimine devam edenlerle, eğitimini bırakanların oranı yaklaşık olarak aynıdır. Ancak 2 yıldan fazla eğitim almış olanların istikrarlı davranarak eğitimlerine devam ettikleri görülmektedir.

ÖÇE'lerini bırakmış öğrencilerin çoğunun okul yoğunluğundan çalgılarına ayıracak vakit bulamadıkları için eğitimlerini bıraktıkları tespit edilmiştir. Bir kısmının sıkıldığı için, az bir kısmının yeteri kadar öğrendiğini düşündüğü için, az bir kısmının da başaramadığını düşündüğü için çalgı eğitimini bıraktığı belirlenmiştir.

4.1.2. İlköğretim Öğrencilerinin ÖÇE Almak İsteme Durumlarına İlişkin Sonuç

Araştırmaya katılan 1204 öğrenciden şimdiye kadar ÖÇE almamış olan 1097'sine 'Böyle bir eğitim almak ister miydiniz?' sorusu sorulmuş ve büyük çoğunluğunun

‘Evet’ cevabı verdiği görülmüştür (%67,5). Sonuç olarak çocukların istedikleri halde çalgı eğitimi alamamaları büyük bir eksikliklerdir. Gerekli imkanların sunulması ve yönlendirmelerin yapılması halinde ÖÇE alacak öğrencilerin çoğunlukta olacağı düşünülebilir.

4.1.3. ÖÇE Alma Durumunun Bazı Değişkenlerle Olan İlişkilerine Yönelik Sonuçlar

4.1.3.1. ÖÇE Alma Durumunun Cinsiyet ile İlişkisi

Araştırmaya katılan öğrencilerden ÖÇE alanların büyük bir çoğunluğunu kız öğrencilerin oluşturduğu tespit edilmiştir. Böylece ÖÇE’yi, kız öğrencilerin, erkek öğrencilere daha çok tercih ettiği söylenebilir. Ancak bu sonucun ilköğretim öğrencileri için geçerli olduğu, ortaöğretimde farklı sonuçlar elde edilebilmesinin olası olduğu düşünülmektedir.

4.1.3.2. ÖÇE Alma Durumunun Aile Yapısı ve Bazı Aile Özellikleri ile İlişkisi

Ebeveynlerin çocuk yetiştirme tutumları ile çocukların ÖÇE alma durumu arasında bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir. Ancak çocuklarının fikir ve isteklerini destekleyen ebeveynlerin oranı, çocukları ÖÇE eğitimi alan ailelerde daha fazladır.

Öğrencilerin kardeş sayısı incelendiğinde kardeş sayısı fazla olanların ÖÇE alma oranının çok daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Anne ve babanın eğitim durumlarına bakıldığında ise annesi ve babası eğitim almamış olanlarla ilköğretim ve ortaokul mezunu olanların çocuklarında ÖÇE alma oranının oldukça düşük olduğu belirlenmiştir. ÖÇE alan öğrencilerinin çoğunun anne ve babalarının lise, üniversite ya da lisansüstü mezunu olduğu tespit edilmiştir. ÖÇE alan öğrencilerde annesi ve babası memur ya da serbest meslek sahibi olanların oranının ÖÇE almayanlarınkinden daha fazla olduğu tespit edilmiştir. ÖÇE almayan öğrencilerin ise annesi ev hanımı ve babası işçi olanların oranı ÖÇE alanlara göre daha fazladır.

4.1.3.3. ÖÇE Alma Durumunun Sosyoekonomik Düzey ile İlişkisi

Öğrencilerin ÖÇE alma durumunun ailelerinin sosyoekonomik düzeyi ile ilişkisini belirleyebilmek için sosyoekonomik düzeyi belirleyici olduğu düşünülen çeşitli değişkenlerle ayrı ayrı hesaplamalar yapılmıştır.

ÖÇE alan öğrencilerden çoğunun, fiziksel olanakları iyi durumda olan A tipi okullarda öğrenim gördüğü belirlenmiştir. Olanakları yeterli olmayan C tipi okullarda öğrenim gören öğrencilerden ÖÇE alanların sayısının yok denecek kadar az olduğu söylenebilir.

Öğrencinin ÖÇE alması ile ailesinin ev sahibi olması arasında bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir. Ancak ÖÇE alan öğrencilerden ailesi araba sahibi olanların oranının ÖÇE almayanlara göre daha fazla olduğu belirlenmiştir.

ÖÇE alan öğrencilerden kendine ait odası, bilgisayar ve cep telefonu olanların oranının, ÖÇE almayan öğrencilerden daha fazla olduğu belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin aldıkları harçlık miktarları incelendiğinde, hiç harçlık almama ya da 2,5 TL'den az harçlık alma durumunun ÖÇE almayan öğrencilerde; 2,5 TL'den fazla harçlık alma durumunun ÖÇE alan öğrencilerde daha fazla olduğu görülmüştür.

Sonuç olarak, öğrencilerin ÖÇE alma durumunun, ailelerinin sosyoekonomik düzeyleri ile ilişkili olduğunu söylemek mümkündür.

4.1.3.3. ÖÇE Alma Durumunun Sosyokültürel Düzey ile İlişkisi

Öğrencilerin ÖÇE alma durumunun ailelerinin sosyokültürel düzeyleri ile ilişkisini belirleyebilmek için sosyokültürel düzeyi belirleyici olduğu düşünülen çeşitli değişkenlerle ayrı ayrı hesaplamalar yapılmıştır.

ÖÇE alan öğrencilerin ailelerinin gazete okuma ve düzenli dergi alma oranlarının daha yüksek olduğu hesaplanmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin kitap okuma sıklığı ile ÖÇE alma durumları arasında bir ilişki bulunmamıştır. Ancak öğrencilerin sinemaya, tiyatroya ve konsere gitme sıklıklarına bakıldığında ÖÇE alan öğrencilerin daha çok sinema, tiyatro ve konsere gittiği görülmüştür. Ayrıca aileleriyle dışarıya yemeğe çıkma sıklığı yine ÖÇE alan öğrencilerde daha fazladır.

Yukarıda belirtildiği gibi ÖÇE alma durumu ile sosyokültürel ve sosyoekonomik düzeyi belirleyici olduğu düşünülen çeşitli değişkenler arasındaki ilişki istatistiksel olarak hesaplanmıştır. Sonuç olarak yapılan istatistik hesaplamaların bulguları göstermektedir ki ilköğretim öğrencilerinin ÖÇE alma durumu ile ailelerinin sosyoekonomik ve sosyokültürel düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. Ailelerinin sosyoekonomik ve sosyokültürel düzeyleri iyi olan öğrencilerde ÖÇE alma oranının daha fazla olduğu saptanmıştır. Sosyoekonomik ve sosyokültürel düzeyleri iyi durumda olmayan ailelerin çocuklarında ise ÖÇE alanların oranı oldukça azdır.

Hancıoğlu (2010) da, ekonomik koşulların özengen müzik eğitimi alma oranı ile doğru orantılı olduğunun saptandığını belirtmiştir. Bu bulgu, bu araştırmada elde edilen sonucu desteklemektedir.

Sonuç olarak ailelerin sosyoekonomik durumları çocuklarına çalgı eğitimi aldırma durumlarını etkilemektedir. Yaşam şartlarının zor olduğu düşünülen ülkemizde çocukları devlet okuluna giden ailelerin çoğunun yüksek yaşam standartlarına sahip olmadığı bu araştırmada da görülmektedir.

Ailelerin sosyokültürel düzeylerinin geliştirilebilmesinin uzun bir süreç gerektirdiği düşünülmektedir. Bu yönde ülkemizin geleceğini oluşturan çocukların bilinçle büyüebilmesi için şimdiden bu yönde eğitilmeleri gerekmektedir. Böylece gelecek nesiller adına her alanda olabileceği gibi, bu araştırmaya konu olan çalgı eğitimi alanında ilerleme kaydedilebilir.

4.1.4. İlköğretim Öğrencilerinin Dinledikleri Müzik Türlerine İlişkin Sonuçlar

Araştırmaya katılan öğrencilerin müzik türlerinden hangilerini dinleyip dinlemedikleri incelendiğinde pop müziğin daha çok öğrenci tarafından dinlendiği belirlenmiştir. Rap müziğin de öğrencilerin çoğu tarafından dinlendiğini söylemek mümkündür. Dinlenme oranı en düşük olan müzik türünün ise klasik müzik olduğu görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin bireysel olarak en çok sevdikleri müzik türünün de pop müzik olduğu belirlenmiştir.

Tunalıoğlu (1999) araştırmasında bunun sebebini, öğrencilerin, okulda gördüğü müzik eğitimi sonucunda, yeterli müziksel bilgi ve görgüyü alamadıkları için, müziksel alanda yapacakları seçimleri kendilerinin yönlendirememesi ve dışsal faktörlerin etkisinde kalmaları olarak ifade etmiştir. “Bunun sonucunda da, öğrencinin müzik yaşantısındaki seçimleri, ticari amaç güdülerek hazırlanan ve sanatsal yönden son derece fakir olan popüler müzikle sınırlı kalmaktadır” ifadesini eklemiştir.

İlköğretim okullarındaki müzik dersleri haftada bir ders saatinde verilmektedir. Bir ders saatinin 40 dakika olması ve sınıf mevcutlarının kalabalık olması, yeterince sağlıklı bir müzik eğitimi verilmesini zorlaştırmaktadır.

Badıllı (2008) da araştırmasında “popüler müzik” olarak adlandıracağımız müzik türlerinin, ilköğretim öğrencileri tarafından daha fazla tercih edildiği sonucunu ortaya koymuştur.

Çocukların onlara en çok sunulan müzik türlerini daha çok dinledikleri göz önüne alındığında, müzik piyasasının daha dikkatli denetlemelerden geçirilmesi gerektiği sonucuna varılabilir.

ÖÇE alan ve almayan öğrencilerin müzik türü tercihleri incelendiğinde; pop, rock, R&B, hip-pop ve klasik müzik türlerini ÖÇE alan öğrencilerin, rap müzik, THM,

TSM, arabesk ve fantezi türlerini ÖÇE almayan öğrencilerin daha fazla tercih ettiği görülmüştür.

Türkmen (2010) araştırmasında, amatör müzik eğitiminin çocuğun müzikal davranışlarında (müzik yapmayı isteme, müzik dinlemeyi isteme, müzik türleri arasında seçim yapma vb.) değişiklikler gerçekleştirdiği, müzik türlerinde seçici davranmaya başladıkları sonucunu ortaya koymuştur. ÖÇE alan öğrencilerin klasik müzik dinlemeyi daha fazla tercih etmesinin bu sonuç ile ilgili olduğu düşünülebilir.

4.2. ÖNERİLER

Çalgı eğitiminin vurgulanan önemine karşılık, araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun özengen çalgı eğitimi almadığı saptanmıştır (Tablo 3). Bu saptamalara ve araştırmada ulaşılan sonuçlara dayanarak aşağıdaki öneriler sunulmuştur.

- Çalgı eğitimine temel oluşturabilmesi adına okullardaki müzik derslerinin daha etkili hale getirilmesi, buna yönelik olarak da haftalık müzik ders saatinin ikiye çıkarılması fayda sağlayacaktır.
- Maddi durumu yeterli olmayan öğrencilere özengen çalgı eğitimi alabilecekleri şu imkanlar sunulabilir:
 - ❖ İlköğretim okullarındaki eğitim programına seçmeli çalgı eğitimi dersleri eklenebilir.
 - ❖ İlköğretim okullarının hafta sonu yetiştirme kurslarına çalgı eğitimi eklenebilir.
 - ❖ Ücretsiz olarak çalgı eğitimi vermekte olan vakıfların ve İSMEK, Halk Eğitim Merkezleri gibi kurumların sayılarının artırılması sağlanabilir.
 - ❖ Bu tür vakıf ve kurumların tanıtımının yapılması, daha çok öğrencinin bu eğitimlerden haberdar olması sağlanabilir.

- Ailelerin ve çocukların bilinçlendirilmesi adına müzik ve çalgı eğitiminin önemini anlatan, çocukları çalgı çalmaya özendirecek ve bunu başarabileceklerine inandıracak tanıtım filmleri hazırlanabilir.
- Öğrencilere okuldaki müzik derslerinde belli başlı tüm algılar ayrıntılı olarak tanıtılmalı, örnekler dinletilmelidir. Böylece ğrencilerin çalgı tercihleri çeşitlilik gösterecektir.
- Müzik derslerinde öğrencinin kendi duygularına ve yaşayışına en uygun müzik türünü seçebilmesi adına her müzik türünden örneklere yer verilmeli, karşılaştırmalar yapılarak onları tanımaları ve değerlendirmeleri sağlanmalıdır.

KAYNAKLAR

- Barış, D. Akgül (2008). Sosyal Beceri Gelişiminde Çocuk ve Müzik. *Milli Eğitim Dergisi*, 177. <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/177/02.pdf>, 28.05.2009 tarihinde edinilmiştir.
- Berg, B.L. (2001). *Qualitative research methods for the social sciences* (Fourth edition). Boston, MA: Allyn & Bacon.
- Badıllı, H. (2008). *İlköğretim Öğrencilerinin Müzikal Yaşantılarının ve Müzik Dersinden Beklentilerinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Buzduğu, M. (2010). *Amatör Müzik Eğitimine Yönelik Öğretmen ve Öğrenci Tutumları*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Cutiatta, R.A. (2003). *Raising Musical Kids : A Guide for Parents*. Oxford University Press, Cary, NC, USA.
- Çilden, Ş. (2001). Müzik, Çocuk Gelişimi ve Öğrenme. *GÜ. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21 (1), 1-8.
- Çilingir, V. (1990). İlk ve Orta Dereceli Okullarda Eğitici Çalışmalar İçerisinde Müziğin Yeri. *Orkestra Dergisi*. Sayı 198, Ankara. (Barış, (1990)'dan alıntı).
- Derin, U.Y. (2007). *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Çalgı Seçim Yöntemi, Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

- Erol, M. (2004). *Çocuk Gelişiminde Müziğin Önemi*. Morpa Kültür Yayınları, İstanbul.
- Evren, N. (2007). *Türkiye’de Konservatuvarlar ve Eğitim Fakültelerindeki Çalgı Eğitiminde Kas ve iskelet Sistemi Rahatsızlıklarının Performansa Etkileri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Hancıoğlu, G. (2010). *Ankara’daki Özenen (Amatör) Müzik Eğitimi Veren Kurumların Eğitim Anlayışları ve Yönetim Biçimleri Üzerine Genel Bir İnceleme*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Hille, K., Gust, K., Bitz, U., Kammer, T. (2011). Associations between music education, intelligence, and spelling ability in elementary school, *Adv Cogn Psychol*, 7, 1-6.
- Kamacıoğlu, F. (1993). Eğitim Müziği ve Kodaly Metodu. *1. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi*, Trabzon.
- Karasar, N. (1999). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Nobel Yayınları, Ankara.
- Ömür, Ö. (1998). *Piyano Öğretiminde Pedagojik Formasyonun Önemi Üzerine Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi Gazi Üniversitesi.
- Öz, N. Biber (2001). İnsanın Kültürel Gelişiminde Müzik Eğitiminin Önemi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14 (1).
- Özçelik, Ö.A. (2009). *Suzuki Yetenek Eğitimi ve Bartok Microkosmos Yöntemleriyle Özenen Piyano Eğitiminde Yoğunlaşma Becerisi*, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Özdek, A. (2006). *Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Klasik Gitar Eğitimi*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özen, N. (2004). Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri. *GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24 (2), 57-63.
- Öztop, S. (2007). *Planlı ve Programlı Bir Özengen Koro Eğitimi ile Bireylere Kazandırılması Hedeflenen Eğitsel, Toplumsal ve Kültürel Yeterliklerin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Piji Küçük, D. (2011). Müzik Etkinliklerine Katılan ve Katılmayan Çocuklarda Benlik Saygısı ve Müzik Yeteneğine Yönelik Özyeterlik Algısının İncelenmesi. *İlköğretim Online*, 10 (2), 512-522.
- Sağır, T. (2002). Müzik Eğitiminde Toplam Kalite Uygulamaları. *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22 (2), 145-153.
- Say, A. (1992). Müzik Ansiklopedisi, Cilt 2. Başkent Yayınevi, Ankara.
- Tunalıoğlu Ş. (1999). *İlköğretim İkinci Kademe Okullarında Yapılan Müzik Eğitiminin, Öğrenciye, Müziksel Biliş, Tutum ve Müzik Yaşantısı Yönünden Etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Türkmen, U. (2010). Çocuğun Bireysel Toplumsal ve Kültürel Gelişiminde Amatör Müzik Eğitiminin Yeri Problemleri ve Çözüm Önerileri. *İlköğretim Online*, 9(3), 960-970
- Uçan, A. (1994). *Müzik Eğitimi*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.

Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar, İlkeler, Yaklaşımlar ve Türkiye’de Cumhuriyetin ilk Altmış Yılındaki Durum*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara

EKLER

EK 1 : ANKET FORMU

EK 2 : ANKET ÇALIŞMASI VALİLİK OLURU

EK 1

ANKET FORMU

Sevgili öğrenciler,

İlköğretim öğrencileri üzerinde yapacağımız “İlköğretim öğrencilerinin özengen çalgı eğitimi konusundaki yönelimlerinin belirlenmesi” konulu araştırmamız dahilinde hazırladığımız anket, sosyoekonomik ve kültürel durum ve özengen çalgı eğitimi ile ilgili sorular içermektedir. Araştırmanın güvenilirliği için soruları içten ve samimi cevaplandırmanız önemlidir. Lütfen hiçbir soruyu boş bırakmayınız. Vereceğiniz cevaplar yalnızca bu araştırma için kullanılacak ve gizli tutulacaktır. Yardımınız için teşekkür ederim.

Araştırmacı

Aylin Nur YAVÇIN

Adınız- Soyadınız.....:

Sınıfınız.....:

Okulunuzun adı.....:

Yaşınız.....:

Size uygun şıkkı işaretleyiniz.

- 1- Cinsiyetiniz: Kız Erkek
- 2- Sizinle beraber kaç kardeşsiniz?
 Tek çocuğum 2-3 4 ve üstü
- 3- Annenizin eğitim durumu nedir?
 İlkokul Mezunu Ortaokul Mezunu Lise ve Dengi Okul Mezunu
 Üniversite / Yüksek Okul Mezunu Lisansüstü Mezunu
- 4- Babanızın eğitim durumu nedir?
 İlkokul Mezunu Ortaokul Mezunu Lise ve Dengi Okul Mezunu
 Üniversite / Yüksek Okul Mezunu Lisansüstü Mezunu

- 5- Anneniz için hangisi uygundur?
() Ev Hanımı () Çalışıyor
- 6- Anneniz çalışıyor ise mesleği hangisidir?
() Memur () Serbest Meslek () İşçi
- 7- Babanız için hangisi uygundur?
() Çalışıyor () İşsiz
- 8- Babanız çalışıyor ise mesleği hangisidir?
() Memur () Serbest Meslek () İşçi
- 9- Kendinize ait odanız var mı? () Evet () Hayır
- 10- Kendinize ait bilgisayarınız var mı? () Evet () Hayır
- 11- Kendinize ait cep telefonunuz var mı? () Evet () Hayır
- 12- Ailenizin arabası var mı? () Evet () Hayır
- 13- Ailenizden günlük ortalama ne kadar harçlık alırsınız?
() Hiç () 1 TL veya altında () 1.1 – 2.5 TL arasında
() 2.6 - 5 TL arasında () 5.1 – 10 TL arasında () 10 TL üzerinde
- 14- Anne ve babanızın çocuk yetiştirme tutumu aşağıdakilerden hangisine uygundur?
() Baskıcı ve otoriter tutum () Aşırı koruyucu tutum () Reddedici tutum
() Demokratik tutum () Tutarsız tutum
- 15- Aileniz istekleriniz ve fikirleriniz konusunda genellikle sizi destekler mi?
() Evet () Hayır
- 16- Evinize her gün kaç adet gazete alınır?
() Hiç () 1 () 2 () 3 ve üstü
- 17- Evinize düzenli olarak dergi alınır mı?
() Evet () Hayır
- 18- Ne kadar sıklıkta kitap okursunuz?
() Ayda birden fazla () Ayda bir () Yılda birkaç tane () Nadiren () Hiç
- 19- Ne kadar sıklıkta sinemaya gidersiniz?
() Ayda birden fazla () Ayda bir () Yılda birkaç tane () Nadiren () Hiç
- 20- Ne kadar sıklıkta tiyatroya gidersiniz?
() Ayda birden fazla () Ayda bir () Yılda birkaç tane () Nadiren () Hiç
- 21- Ne kadar sıklıkta konser, opera ya da baleye gidersiniz?
() Ayda birden fazla () Ayda bir () Yılda birkaç tane () Nadiren () Hiç
- 22- Ne kadar sıklıkta ailece dışarıda yemek yersiniz?
() Ayda birden fazla () Ayda bir () Yılda birkaç tane () Nadiren () Hiç

ANKET FORMU – 2

- 1- En çok hangi müzik türlerini dinlersiniz? Tercih sırasına göre derecelendiriniz.
- () Pop () R&B, Hip-Pop () Türk Sanat Müziği () Klasik Müzik
() Rock () Rap () Türk Halk Müziği () Arabesk/Fantezi
() Diğer (Lütfen belirtiniz:.....)
- 2- Şimdiye kadar okuldaki müzik dersi dışında çalgı eğitimi aldınız mı?
() Evet () Hayır
- 3- Cevabınız hayır ise böyle bir eğitim almak ister miydiniz?
() Evet () Hayır

2. soruya “Hayır” cevabını verenler için anket sona ermiştir. Soruları cevapladığınız için teşekkür ederim. “Evet ” cevabını verenlerin ankete devam etmeleri gerekmektedir.

- 4- Çalgı eğitiminiz hangisi yoluyla gerçekleşti?
() Özel Ders () Müzik Kursu () Diğer (Lütfen belirtiniz:.....)
- 5- Hangi çalgının eğitimini aldınız?
() Gitar () Piyano () Keman () Yan Flüt () Bağlama
() Diğer (Lütfen belirtiniz:
- 6- Çalgı eğitimine başlamanızı etkileyen en önemli neden nedir?
() Müziği çok seviyor olmam
() Ailemin istemesi
() Enstrüman çalan bir tanıdığımdan etkilenmiş olmam
() Müzik öğretmenimden etkilenmiş olmam
() Diğer (Lütfen belirtiniz:
- 7- Çalgınızı seçmenize etken olan nedenler nelerdir? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.
() Ailemin istiyor olması
() Bu çalgının sevdiğim müzik türüne uygun olması
() Bu çalgının sesini seviyor olmam
() Sevdiğim birinin bu çalgıyı çalıyor olması
() Evimizde bu çalgının olması
() Diğer (Lütfen belirtiniz:

- 8- Çalgı eğitimini ne kadar zaman aldınız?
() 6 aydan az () 6 – 12 ay () 1 – 2 yıl () 2 – 4 yıl () 4 yıldan fazla
- 9- Çalgınızla ilgili olarak ileriye dönük hedefleriniz nelerdir?
() Hobi olarak çalmaya devam etmek
() Konservatuvara ya da Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümüne girerek müziği meslek edinmek
() Çalgı eğitimini bırakmak ve bir daha çalmamak
() Herhangi bir hedef belirlemedim
() Diğer (Lütfen belirtiniz:.....)
- 10- Eğitiminize devam ediyor musunuz? () Evet () Hayır
- 11- Cevabınız hayır ise çalgı eğitiminizi bırakma sebebiniz ne idi?
() Başaramadığım için
() Sıkıldığım için
() Okul yoğunluğundan vakit bulamadığım için
() Ailem maddi sıkıntı yaşadığı için
() Ailem istemediği için
() Artık yeteri derecede öğrendiğim için
() Diğer (Lütfen belirtiniz:

EK 2

T.C
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı :B.08.4.MEM.4.34.00.18.580/ 52594
Konu :Anket (Aylın Nur YAVÇIN)

13./05/2010

MARMARA ÜNİVERSİTESİ Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne

- İlgi: a) Valilik Makamının 12.05.2010 tarih ve 580/52199 sayılı Oluru.
b) Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nın Okul ve Kurum-
larda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik izin ve Uygulama Yönergesi.
c) Marmara Üniversitesi'nin 05.05.2010 tarih 2303 sayılı yazısı.

Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Öğretmenliği Yüksek Lisans öğrencisi **Aylın Nur YAVÇIN**'in, ek listede isimleri yazılı ilköğretim okullarında uygulanmak üzere "**İlköğretim Öğrencilerinin Özengen Çalgı Eğitimi Konusundaki Yönelimlerinin Belirlenmesi**" konulu anket çalışmasını yapma isteği ilgi (a) Valilik Oluru ile uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi, gereğinin ilgi (a) Valilik Oluru doğrultusunda, gerekli duyurunun anketçi tarafından yapılmasını, işlem bittikten sonra 2(iki) hafta içinde sonuçtan Müdürlüğümüz Kültür Bölümüne rapor halinde bilgi verilmesini arz ederim.

Mustafa USLU
Müdür a.
Müdür Yardımcısı V.

- EKLER :
Ek-1, İlgi (a) Valilik Oluru.
2. Liste
3. Anket soruları.

NOT :Verilecek cevapta tarih, kayıt numarası, dosya numarası yazılması rica olunur.
Adres :İstanbul Millî Eğitim Müdürlüğü A.Blok Ankara cad. No:2 Cağaloğlu 526 13 82
Mail: kultur34@meb.gov.tr Web: <http://istanbul.meb.gov.tr/bolumler/kultur>

T.C
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.4.34.00.18.580/ 52200
Konu : Anket (Aylin Nur YAVÇIN)

12.../05/2010

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi: a)Marmara Üniversitesi'nin 05.05.2010 gün ve 2303 sayılı yazısı.
b)Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi.
c)Millî Eğitim Bakanlığı Eğitimi Araştırma Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nın 11/04/2007 tarih ve 1950 sayılı emri.
d)Millî Eğitim Müdürlüğü Anket Komisyonu'nun 06/05/2010 tarihli tutanağı.

Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Öğretmenliği Yüksek Lisans öğrencisi Aylin Nur YAVÇIN'ın, ek listede isimleri yazılı İlköğretim Okulunda uygulanmak üzere "İlköğretim Öğrencilerinin Özengen Çalgı Eğitimi Konusundaki Yönelimlerinin Belirlenmesi" konulu anket çalışması yapma isteği hakkındaki İlgi (a) yazı ve ekleri Müdürlüğümüzce incelenmiştir.

Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Öğretmenliği Yüksek Lisans öğrencisi Aylin Nur YAVÇIN'ın, ek listede isimleri yazılı İlköğretim Okulunda uygulanmak üzere "İlköğretim Öğrencilerinin Özengen Çalgı Eğitimi Konusundaki Yönelimlerinin Belirlenmesi" konulu anket çalışması yapması, bilimsel amaç dışında kullanılmaması koşuluyla, okul idarelerinin denetim, gözetim ve sorumluluğunda, ilgi (c) Bakanlık Emri esasları dahilinde uygulanması, sonuçtan Müdürlüğümüze rapor halinde (CD formatında) bilgi verilmesi kaydıyla Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

İlhami ORAL
Millî Eğitim Müdürü V.

EKLER :
Ek-1. İlgi (a) yazı ve ekleri

CLUR
12...05/2010
Aylin NUR YAVÇIN
Vali a.
Vali Yardımcısı

NOT :Verilecek cevapta tarih, kayıt numarası, dosya numarası yazılması rica olunur.
Adres :İstanbul Millî Eğitim Müdürlüğü A.Blok Ankara cad. No:2 Cağaloğlu 526 13 82

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MÜDÜRLÜĞÜ

515608048
Müzik Öğretmenliği
AYLIN NUR YAVÇIN

SAYI :B.30.02.Mar.0.45.00.00/2303
KONU:İzin Yazısı hk.

İstanbul, 05.05/2010

**İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne
İstanbul**

Enstitümüz Müzik Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı öğrencilerinden AYLIN NUR YAVÇIN şu an tez aşamasında olup "İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN ÖZENGİN ÇALGI EĞİTİMİ KONUSUNDAKİ YÖNELİMLERİNİN BELİRLENMESİ" başlıklı tezini Dr. Özcan ÖZBAK danışmanlığında yürütmektedir. Tezin uygulama çalışmalarını yapabilmesi için kendisine gerekli iznin verilmesi hususunda müsaadelerinizi arz ve rica ederim.

Prof. Dr. Sefer ADA
Müdür

- Ek 1 : Öğrenci dilekçesi
2 :Anket
3 : Tez öneri formu